

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDÉPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 36

1982

RUGSĖJO – SEPTEMBER 9 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE ST., LA SALLE, P.Q.

H8P 1C4 30 c.

oooooooo

BAIKIME VASAROS ATOSTOGAS SU LIETUVIŲ DIENA MONTREALYJE

SPALIO 9 – 10 – 11 DIENOMIS !

oooooooo

SAVAITINIŲ IVYKIŲ
APŽVALGATORONTO UNIVERSITETAS
MOKYS KINIJOŠ DAKTARUS

Toronto Universitetas pasirašė su Kom. Kinijos Sichuan Medicinos Kolegija akademinio bendravimo sutartį, kuri kainuos Kanados piliečiams, mokantiems valstybinius mokesčius, beveik 2 ir 1/2 mil. dolerių.

Pagal šią sutartį 5 metus Toronto U-tas siųs Kinijon medicinos profesorius, kurie ten dėstys nuo 6 savaičių iki 3 mėnesių. Panašiam laikotarpiui bus siunčiami ir anglų kalbos dėstytojai – meto – dologai.

Vėliau, baigę Kinijos Medicinos Kolegiją atvyks į Torontą pagilinti studijų.

JAV TAIKOS PLANO
EGYPTAS PRIIMA

Svarbiausias JAV prez. Reagan'o taikos Vid. Rytuose punktas reikalauja, kad Izraelis sustabdytų tolimesnių žydų gyvenviečių kūrimą jo okupuotose Vak. Jordano upės pakraščio ir Gazos srityse ir atsisakytų tų sričių valdymo. Siūlo Izraeliui su-tikti su palemstiničių valstybės sukūrimu Jordano valstybės globoje.

Egipto prez. Mubarak'as pareiškė po 1 valandą trukusio Ministrų Kabineto pasitarimo, kad "Egiptas sveikina pozityviuosius plano punktus, kurie tarnauja taikos procesui".

Begin'as ir jo Kabinetas planą tučtuojau atmetė.

MEKSIKA SŪVALSTYBINIO
BANKUS

Meksikos prezidentas Jose Lopez Portillo pranešė, kad nuo rugsėjo suvalstybinami Meksikos bankai.

Prie jų buvo pastatytos sargybos. Pakviestas naujas ekonomistas prižiūrėti įvedama naują sistemą.

Vyriausybė ir darbo uni-jų vadai užgyrė šį staigų bankų pakeitimą, bet kiti finansininkai išpėjo dėl galimo vi-siško nepasisekimo.

Vos tik paskelbus bankų uždarymą kelioms dienoms, kad būtų galima peržiūrėti ir pertvarkyti dokumentus – tučtuojau atsirado juodoji rinka Meksikos miesto aerodrome. Pinigų keitėjai turistams siūlė iki 125 pežų už dolerį, 25-kiais daugiau, negu buvo išmokama bankuose.

Prez. Portillo paskelbė, kad įsakė suvalstybinimą, desperatiškai stengiantis su-laikyti dolerius krašte. Jis apkaltino bankininkus, kad jie padėjo turtingiesiems "api-plėšti" valstybės dolerius, būtina reikalingus prekybai su užsieniu. Jis taip pat įsakė kontroliuoti dolerių pa-

keitimą į pezus. Tai pirmas toks atsitikimas modernioje Meksikos istorijoje.

APKALTINTI PERVERSMO
RUOŠIMU

Lenkijos vyriausybė apkaltino Jacek Kuron ir tris kitus vadovaujančiuosius disidentus intelektualų grupei KOR / Socialinės Savignos Komitetas – Committee for Social Self Defeace/ bandymu nuversti jėga vyriausybę.

Visi 4 buvo formaliai suminti, nors ir internuoti jau nuo praėjusio gruodžio mėnesio.

Apkaltinimai galėtų už-traukti mirties bausmę.

Buvusi KOR darbuotoja, rašytoja Anka Kowalska, kuri buvo internauta, bet dabar laisva, kritikavo kaltinimus: "KOR niekada nepalaikė nė ėmėsi vartoti jėgą" – patvirtino ji.

Vyriausybės tarnautojas J. Urban, pranešęs oficialiai areštą, pareiškė, kad darbininkų unija Solidarnosė pasidarė "ženklinanti brutalų anti-socialistinį veiksmą".

Užklaustas, ar toks apibūdinimas reiškia, kad nebus jokio dialogo su Lech Walesa, Solidarnosė vadu, Urban atsakė: "Walesai irgi tai taikoma dėl jo politinės laikysenos. Bet sunku ką nors tikro pasakyti. Walesa tyli. Priklauso, ką jis pasakys, kai atidarys burną".

Kiti apkaltintieji – Adam Michnik – istorikas, ilgametis disidentas; Jan Litynski – filosofas ir buvęs laikraščio redaktorius ir Henryk Wujec – matematikas ir unijos darbuotojas.

Šių asmenų apkaltinimas 31 rugpj., demonstracijų išvakarėse, atrodo kaip dalis kampanijos užversti krašto neramumų priežastis intelektualams, kurie dirbo Solidarnosė Unijai patarėjais.

Antradienio demonstracijos buvo pačios didžiausios nuo karo stovio įvedimo. Jos vyko 54-iose vietose; daugelyje jų susidurta su policija. Keturi darbininkai buvo nušauti per demonstracijas. Anot liudininkų, prieš šaudant, nebuvo duota jokių įspėjimų nė raginių skirstytis.

J. Urban pareiškė Waršavos spaudos konferencijoje, kad nebuvo duota įsakymo šaudyti. Pravedami tyrinėjimai.

NEPERKA NAMŲ
QUEBEC'E

Nuo praeitų metų gegužės mėn. 1 d. iki dabar Quebec'o provincijoje namų pirkimas sumažėjo 30%, pagal Quebec Real Estate Association duomenis.

XXVII KANADOS LIETUVIŲ DIENOS
Montréal 1982

Programa

PENKTADIENI, SPALIO 8

- 7:00 v.v. **RETROSPEKTYVINĖS MENO PARODOS ATIDARYMAS**
J. Akstino, V. Remeikos, T. Valiaus Parodos pristatymas: D. Gruodienė. Paroda tęsis iki spalio 10
- 8:00 v.v. **POEZIJOS VAKARAS, "ŽEMES" PAMINĖJIMAS**
Programoje: K. Bradūnas, H. Nagys
Įvadinis žodis: Dr. J. Girniaus
Vynas ir sūris
- Penktadienio programa Aušros Vartų parapijos salėje
1465 rue de Seve \$5.00 asmeniui

ŠEŠTADIENI, SPALIO 9

- 7:00 v.v. **DIDYSIS BALIUS**
Orkestras, Toronto Gintaro dainos, šokiai, baras, loterijos
CEGEP Andre Laurendeau
1111 Lapierre, LaSalle \$6.00 asmeniui

SEKMADIENI, SPALIO 10

- 1:00 v.p.p. **PAMALDOS KATALIKAMS**
Iškilmingas mišias laikys J.E.vysk.V. Brizgys
Sv. Kazimiero bažnyčioje
3426 rue Parthenais
- 12:30 v.p.p. **PAMALDOS EVANGELIKAMS**
Pamaldas laikys kun. P. Dilys
Sv. Jono bažnyčioje
3594 Jeanne Mance
- 4:00 v.p.p. **K.L.D. KONCERTAS**
"Laisvės Sauksmas" temą išpildo Hamiltono "Aidas", Londono "Pašvaistė", Montrealio "Pavasaris", Aušros Vartų ir Sv. Kazimiero parapijų chorai, Londono "Baltija", Toronto "Gintaras", Montrealio "Gintaras" ir Hamiltono "Gyvataras" – akomp.
Montrealio liaudies instrumentų orkestras
"Gintaras" ir Mme M. Roch
CEGEP Andre Laurendeau
1111 Lapierre, LaSalle \$8.00 asmeniui
\$5.00 moksleiviams
- 7:00 v.v. **ATSISVEIKINIMO VAKARAS**
Orkestras "Pegasus", šokiai, vaisės, baras
Sv. Kazimiero parapijos salėje
3426 rue Parthenais \$2.00 asmeniui

PRANEŠA ELTA:

SUIMTI LIETUVIAI MEGINĘ BĖGTI Į SUOMIJĄ

Briuselyje leidžiamas biuletenis USSR New Brief (1982. V. 15) praneša, kad praėjusių metų vasarą buvo suimtas Jonas Gakuckas (?), mėginęs perėiti Sovietų Sąjungos – Suomijos sieną. Drauge su juo buvo suimti jo dukterė (10 m.) sūnus (5 m.), brolis ir brolienė. Gakuckas virš 40 m. amžiaus, gyveno prie Kauno. Jis buvo pirmą kartą suimtas 1950 metais, bet pabėgo ir ketverius metus slapstėsi miškuose; vėl suimtas ir autelistas kalėti ketverius metus lageriuose. Po jo suėmimo, 1981 m. lapkričio 10 d. padarytos kratos Algirdo Šulskio ir Algirdo Petruševičiaus namuose.

Praėjusių metų gruodžio mėnesį išleistame savilaidiame Aušros 29-me numeryje rašoma, kad 1981 m. spalio 27 d. čekistas majoras Gavėnas tardė Danutę Šakalienę, o čekistas kapitonas Rušys – Vladi Šakalio motiną Oną Šakalienę. Jas klausinėjo ar jos pažįsta Joną Pakucką, Petrą Pakucką ir Jono žmoną Tamarą Pakuckienę "kuriuos suaiškė ir aidavė Sovietams Suomijoje".

KŪN.PUGEVIČIAUS PRANEŠIMAS JAV KONGRESO KOMITETE

Gegužės 6 d. kun. Kazimieras Pugevičius padarė išsamų pranešimą apie religijos padėtį Lietuvoje JAV Kongreso komitetui, svarstančiam Pabaltijo valstybių ir Ukrainos klausimus (Congressional Committee on the Baltic State and Ukraine). Tą pačią dieną komitetas išklaušė estų demokratinio sąjūdžio nario Sergiejaus Soldatovo ir vienos iš Ukrainos Helsinkio grupės steigėjų, dr. Ninos Strokata-Karavansky, pranešimą. Apklausinėjime dalyvavo VLIKo pirmininko pavaduotojas, dr. Domas Krivickas.

PRANEŠA ALTA:

ALTO METINIS SUVAŽIAVIMAS

Metinis Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas šaukiamas spalio 30-31 dienomis Tautiniuose namuose, 6422 S. Kedzie, Chicagoje. Suvažiavimui skiriamos dvi dienos, norint aptarti ALTO praeitį ir ateinančių metų darbus Lietuvos laisvinimo srityje. Suvažiavime bus sudaryta nauja ALTO valdyba.

DĖL JAV GEN. KONSULO LANKYMOŠI PABALTIJY

Valstybės departamento Pabaltijo skyriaus reikalų vadovė Mildred A. Petterson atsiuntė raštą Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkui dr. K. Šidlauskui, atsiliepdama į jo pasiteiravimą dėl JAV gen. konsulo Leningrade Ints Silins lankymosi Lietuvoje. Valstybės departamento pareigūnė savo rašte pažymi, kad tie lankymaisi nepažeidžia JAV politinės linijos – nepripažinti Baltijos kraštų inkorporacijos į Sov. Sąjungą. JAV konsulato tarnautojai lankydami panaudoja kiekviena proga pažymėti tą nepripažinimo politiką. Mildred A. Patterson pažymi, kad JAV ambasadorius Maskvoje, kaip ir kiti aukštieji JAV pareigūnai, okupuotuose kraštuose nesilanko.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ.

Redaguoja REDAKCINĖ KOLEGIJA

Telefonas: (514) 366-6220

Second Class Mail. Registration Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuania Publishing Co. at 7722 George St., LaSalle, P.Q. H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje — \$ 14.00
Visur kitur — \$ 15.00 Rėmėjo — \$ 20.00

P.S. Rendra darbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

VISI GRĮŽTAME Į
MOKYKLAS — — —
TENE BŪNA NĖ VIENO LIETUVIO VAIKO, KURIS NE-
LANKYTŲ SAVOSIOS LITUANISTINĖS MOKYKLOS!

Chicagos Aukšt. lituanistikos mokyklos 31-ji abiturientų laida su gen. konsule J. Daužvardiene, mokytojais, tėvų komiteto nariais ir rėmėjais prie paminklo žuvusiems dėl Lietuvos laisvės birž. 6 d.

O DREBĖJO MASKVOS VARTAI...

RUGSĖJO AŠTUNTAJĄ prisimename istorinę Lietuvą. Šalia Vasario Šešioliktosios ji, be abejonės, pati reikšmingiausia tautinė šventė, nes turime progą pamąstyti apie savo tautos šaknis. Kažkur amžių ūkanose, jokių krochikų nepamiręta, aisčių gentis gyveno prie Baltijos. Kodėl ir kaip toji Europos šiaurinė-rytinė dalis buvo pasirinkta, vargu ar kada paaiškės. Viena tačiau aišku, kad išsikūrė ant pačio Rytų-Vakarų vieškelio, tarpe dviejų nuožmių ir gruobuoniškų kai mynų: kryžiuočių ir maskolių, amžinai žygiuojančios Vokietijos ir amžinai nuosavų satrapų engiamos Rusijos. Riteriai mums nešė keistą krikščionybę: grobė mūsų žemes ir krikštijo mus kalavijais kapodami galvas po to, kai pabučiudavome jų kardų rankenų kryžmas. Maskoliai gi, kol buvo engiami ir varomi katorgosna nuosavųjų vadų bei vadukų, drebėjo ir lankstėsi prieš Lietuvos kunigaikščius ir tik vėliau savo d'žijų kraugerių ir sad'stų carų buvo varomi grobti svetimas žemes ir kapoti "langus į Europą". 1917 metų revoliucija buvo tų kapojimų orgijos zenitas: niekur ir niekada nebuvo tiek nekaltų žmonių nuo politinių fanatikų rankų. Buvo tai pradžia ir pabaiga tos Europos, kuri buvo bepradantai atsipekėti po baisaus Pirmojo Pasaulinio Karo, kuris turėjo baigti visus karus. Pokarinės Europos visa eilė atsikūrusių valstybių vėl dingio II-jo Pas. Karo sąvartose, kai du tautžudžiai - Hitleris ir Stalinas - pasirašė mirties sprendimą visai rytinei Europai ir tuo pačiu Lietuvai.

Kunigaikščių Lietuva dingo barbarų carų žudynėse, o atsikūrusioji nepriklausomoji Lietuva buvo užgrobtą Kremliaus tarptautinių kriminalistų sukurtosios komunistų partijos. Todėl nenuostabu, kad nei Vsaario 16-tosios, nei Rugšėjo 8-tosios Lietuvoje šiandien negalima net pasabždomis minėti. Tokie Kremliaus valdininkėlių leidžiami "Pravdos" dvokiančiais dažais trenkia/nušiuose "gimtįjį kraštai" mus pravardžiuoja atlaužom, atskalom, vaduotojais ir t.t., o tačiau faktas, kad jie ir jų viršininiai Kremliuje tebedreba dėl kiekvieno laisvo žodžio ištartą laisvajame pasaulyje. Nedrįso jie/ir nedrįs/nė vienas išsivijos rašytojui, neapbruotam partijos, leisti paskaityti viešai Lietuvoje savo kūrybą, nei nė vienas, jiems neparsidavusiam, ištarti laisvesnį žodį. Politrukų politikai tikrina ir atiminėja, cenzūruoja laiškus, knygas, bet kokius leidinius, kur rašoma ne pagal Kremliaus liniją. Net šio mūsų savaitraščio vardo "Nepriklausoma Lietuva" iki šiol nė vienas /įskaitant ir mūsų buities "profesionalų žinovą" V. Kazakevičių/nedrįso paminėti. Jie mus vis tebevadina "laikraščėliu", "savaitinuku", etc., tarytumei vardo neturėtume, tarytumei jų pakalikiniai leidiniai geriau atrodytų. Tai ženklas tikros dvasinės ubagystės ir Kremliaus ponų paniškos baimės, nes tie du paprastai žodžiai yra, ir Kremlius tai žino, jo nužudytos laisvos respublikos vardas, respublikos, kuri vistic vieną dieną dar prisikels laisva. Todėl net vardas NEPRIKLAUSOMA LIETUVA pasirodo, tebedrebina Maskvos satrapus ir jų pakalikus šiandien. Tebūna taip. Mes nesilankstome niekam ir nepardavėm už ordinus ir rublius nei istorinės, nei nepriklausomos Lietuvos. Todėl tyriausią sąžinę tariame mūsų pavergėjams: O visdėlo drebėjo ir tebedreba Maskvos vartai!

Henrikas Nagys

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

KODĖL MAŽEJA LIETUVIŠKŲ

LAIKRAŠČIŲ SKAITYTOJAI?

Po II-ojo Pas. Karo atvykusiems į JAV, Kanadą ir kitus pasaulio kontinentus, vadinamiems dypukams, nemažam skaičiui mokytiems, raštingiems ir net su visokiais universitetų diplomais, titulais, mokslo laipsniais, reikėjo atatinkamo lygio ir lietuviškos spaudos.

Prieš 30 metų ir redaktorių ir rašytojų ir skaitytojų užteko. Visokio maisto ir dvasiniai ir gyvybei išlaikyti buvo perteklius. Dypumas.

Žpsl.

kai sunkiai dirbo, gerai valgė, gėrė ir be lietuviško laikraščio retas kuris apsiėjo. Visi dar turėjo vilčių grįžti į tėvynę ir vėl būti vie-nokiu ar kitokiu ponu. Čia gi visiems prisėjo bernauti, kas lietuviui negarbinga.

Apie viltis grįžti į tėvynę rašė tik lietuvių laikraščiai. Tai buvo visiems paguoda ir vilčių stiprinimas. Tačiau, kaip visas pasaulis, taip ir lietuvių pabėgėlių gyvenimas keitėsi.

Per dešimtmečius daugė-

lis lietuvių ir paseno; ir išaugo nauja karta, anglų kalba mokslus baigusi. Tėvų kalba- lietuviška- liko antroje vietoje, kaip "mamos" kalba, vartojama tarp savųjų. Jaunajai kartai lietuviška laikraštis pasidarė ne labai įdomus, žemesnio lygio žinloms turtinti. Jie pradėjo skaityti jau anglų kalba specialybės, politikos sričių žurnalus, veikalus. Pradėjo žiūrėti, kaip sakoma, "iš ko duoną valgo". Prie to viso prisidėjo ir radijo, TV programos, greitas žinių tiek-

ir paskatinus geriau dirbti. Kaltinamas didelis bedarbių skaičius, kuris siekia beveik 10% ir mažina ūkio aktyvumą ir prekių paklausą. Valstybė nerodo noro palengvinti kreditų gavimo sąlygas - aukšti procentai paskoloms ir t. t. Tačiau vyriausybė veda įtemptą kovą su infliacija. Atrodo, kad vyriausybė turi savo dispozicijoje tiesiogines priemones: mokesčių mažinimą, bet juos mažinant, susiduriama su biudžeto nesubalansavimu ir gilesniu bridimu į skolas.

Kartais bankrutavimą iššaukia ir politiniai įvykiai, Lenkiją jau paklupdė - negalint mokėti užsieniui skolų. Neseniai baigtas karas dėl Falklandų salų nuvertė Argentinos vyriausybę, kuri paliko sužlugdytą tautos ūkį. Naujas prezidentas Reynoldo Bignone paskelbė, kad krašto ekonomija atsi-dūrė tokioje padėtyje, kad bankroto vardas jai yra per švelnus. Užsienio skolos siekia 35 milijonus dolerių. Infliacija pasako iki 140%. Nėra pinigų apmokėjimui vien tik 4,5 milijonų palūkanoms. Finansų ministeris Jose Dagnino Pastore 28 milijonams gyventojų paskelbė, kad tauta atsidūrė bankroto padėtyje. Todėl piniginis vienetas - peza vėl tenka nuvertinti. Oficialiu kursu už dolerį teks mokėti 15,700 pezų. Juodoje rinkoje doleris vertas 22-24,000 pezų. Suvaržomas nebūtinų prekių importas, įvedama prekių kainų kontrolė, įmonės prašomos nekelti darbininkams atlyginimų iki atskiro vyriausybės potvarkio ir Sovietų Sąjungai nutraukiami kreditai už parduotus kviečius ir mėsą, siūlant mokėti aukso ar kietąją valiutą. Taip pat suvaržomi kreditai namų statybai, žemės ūkiui ir t. t.

Bankrotai žinomi tik kapitalistinio ūkio santvarkoje, kurioje vyrauja laisva konkurencija ūkiškame gyvenime. Konkurencija verčia gamintoją ir pirkli tiktai vartotojui aukščiausios kokybės gaminius žemiausia kaina, daryti įmonių pagerinimus ir t. t. Valstybės įstatymai varžo, kad konkuruodamas verslo įmonės nesudarytų trestų, manipuliuir nedidelių kainų, nės nauji technologiniai išradimai šipolin-kį dar labiau stiprina, siekiant didesnio pelno. Idealioms tautos tvarkymo sąlygose, kur prekių pirkėjas ir gamintojas nusimano apie kainas, prekių pasiūlą ir paklausą, konkurencija yra pagidaujama ir ji neveda prie bankroto, išlaiko ūkio pusiausvyrą.

Komunistinėje santvarkoje, kurioje bendra nuosavybė ir ūkis kontroliuojamas ir planuojamas, negali būti jokios konkurencijos ar bankroto. Sovietų Sąjungoje išsivyravo komunistų partijos vadai virtę biurokratais ir rusiško imperalizmo vykdytojais, kaldami patrankas ir nesirūpindami eilinio darbininko gerbūviu. Nesant laisvos iniciatyvos ir žemiems atlyginimams, yra kritusi darbininkų produkcija pramonėje, žemės ūkyje tiek, kad Sovietų Sąjunga yra priversta importuoti maisto produktus iš Vakarų ir išieisti bilijonines sumas pinigų. Partijos vadai kaltina klimato sąlygas dėl blogų derlių, bet niekad neužsimena apie komunistinės sistemos bankrotą, kurioje grūdų didesnė dalis supūdoma. Jei iš krašto ūkio tvarkymo būtų pašalinta partijos kontrolė ir biurokratų slėgianti ranka, tai pagerėtų gyvenimo sąlygos ir būtų mažiau vargo kovojant su įvairiais disidentais.

P. Indreika

žiūri, ar jo paaukota suma prašyta. Iš manęs vaikai juokiasi, kai aš skaitau nuo pirmo - jo iki paskutinio puslapio. "Tėt, tu apaksi taip beskaitydamas" - nusišypso jie.

Man įdomu, tai skaitau. Ir su laikraščiu ar knyga/ke-liomis kalbomis/ turiu įdomesnę gyvenimą. Net spėju šį tą ir į laikraščius parašyti. Man atrodo, be skaitymo, TV, radijo, išėjės pensijon, seniai būčiau kojas užvertęs. Dvasinis maistas yra stipresnis kaip lietuviškos dešros, lietuviška duona, lašiniai, alus ir kt...

Žinoma, laikai keičiasi, laikraščiai turi prisitaikyti prie naujų reikalavimų. Karšto būdo ir aštrios plunksnos žurnalistas J. Šoliūnas buvo rašęs "Drauge", savo straipsnyje "Spauda Veidrodyje" šiomis aktualiomis temomis. Norėčiau pasakyti, "Nesisielok giliai,

priimk šaltai gyvenimo realybę. Dabartinių laikraščių skaitytojų mažėja ne tik lietuvių, bet ir visų kitų tautybių tarpe JAV-se, gal ir Europoje. Tik žinoma, ne pavergtoje Lietuvoje, nes ten vyksta kova už būvį-išlikti lietuvių/."

Viskas keičiasi - ir žmonės, ir reikalavimai, ir norai ir gyvenimo tempo. Dabar visur ir visiems trūksta laiko... ir noro... gilesnio susidomėjimo, tautybės sampratos.

O redaktoriai, korespondentai turi rašyti objektyviai apie lietuviškąją veiklą, veikėjus, nežiūrint kokiai politinei grupei jis priklauso ar priklausė. Svarbu, kad jis dirba lietuviybės darbą, kuris siekia laisvės lietuvių tautai. Skaitytojas turėtų jausti, kad laikraštis yra visų lietuvių, o ne vien leidėjų, redaktorių grupės.

J. Vaidlonis Toronto, Ont.
NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Pavasario rytas Dainavoje...

Kitas, galima sakyti tautinis mūsų dainaviškių užsiėmimas buvo grybų rinkimas. Kas toje srityje turėjo ne daug ar visiškai jokio patyrimo - klausdavo kitų, patyrusių. A. Lapinas, senjoras, jo žmona Vanda, p. Freidankienė, O. Bieliūnaitė, dail. Ona Šablauskienė buvo galima sakyti grybų ekspertų komisijoje. Na, o visų grybų grybininkai - vėl gi jau minėtas Jonelis, jo žmona Bronė ir jos Mamutė. Nebuvo grybo, kurio jie nebūtų suradę. O suradę nežinomą išbandę. Jonas Malaiška išamžino Laurnijos Dainavos istorijoje išbandęs niekam iš mūsų nežinomą grybų rūši. Juos paskui ir mes

visi rinkome, pakrikštiję "malaiškiukų" vardu. Smagu būdavo traukti būriais, saugoti vienam kitą nuo pasiklydimo miške, surasti voverinių, samanių, šilbaravykių, baravykų, lepšių, kelmučių, gruzdų. "O, tokie Lietuvoje augo!" - sušukdavo vienas kuris. Kiti mintyse gailėjosi, kad mažai buvo tekę grybauti Lietuvos miškuose, o gal ir visai ne... Ir bandė savyje atkurti su čia randamais grybais tas autentiškas lietuviškųjų miškų nuotaikas. Kartais prisimindavo me ir pacituodavo me net A. Baranausko "Anykščių Šilelį" ... /Per kokia 15 m. grybus gerokai nurinkome. Jų gerokai sumažėjo, ir kas

ši straipsnį skaitote - pameškite viltį laimėti grybauto - jo prizą.../.

Talka buvo/ir liko/pastovus bendravimo būdas: aš turiu kirvuką - o tu pjūklą? Pasikeisim vienai dienai. / Pasitaikydavo, kad iš vienos dienos pasidarydavo daugelis, bet nesvarbu, vistiek susirasdavome/. Tai atsuktų - kirsdavome tą visą stebėtinai vo-mar minkšto grėblio, taukopėčių - man gražto, ir t.t.

Talkos būdu būdavo apeinamas kelias aplink ežerą ir patvarkomi užliejimai arba duobės. Elektros stulpai išdygo bendrai prilaikant ir atremiant, nulūžusios audroje eglės viršūnės ar ir visos eglės nukeliamos/ dabar tai atlieka samdyti žmonės, nes

jau galime sau tai leisti/. Talka vyko ir ežero tyrumą besaugojant. Pasirodžius po kurio laiko vandens lėlių atmainom, kurios plėtėsi nepaprastu greičiu po mūsų ežerą.

Pjovėm, rovēm kaip kas išmanėm tas lėlijas ir kažkokias vijoklines, į lėlijas panašias žoles. Tik tai kai kuriems jos sukeldavo aštrius odos išbėrimus ir tada sakydavo m: "Matai, Lietuvoje tokių nuodingų bjaurių nebuvo!" O vandeniu duos sau srūvendamas pro pylimą vis švarus likdavo. Vieną karštą vasaros dieną talka buvo neeilinė: pasižymėję povandeniniai nariai - Zigmas Lapinas, Rimas Lapinas ir jų jauni sūnūs griebė žoles iš pašaknų nuniūrę į gilumą. Po to susirikiavo visa vilkstinė valčių ir vieni irklavo, kiti prigulę prie laivo galo abejomis rankomis rovē ir krovė į valtis, lyg šlapio šieno kupetas. Paskui ant kranto, išdeginti, kitaip sakant, rūkinti. Kitą dieną krančią, kad patreštų žemę. Kai pavargome rauti, įsitaissėme kapokles ir jomis kirsdavome tą visą stebėtinai besiplečiantį džunglyną. Visą dieną kalbėjome apie tas "bjaurības" ir plūšome. Bet ežeras - ne toks jau mažas... /Dabar, po gero dešimtmečio privačios ir talkinės kovos, Dainavos Valdybos pako MacDonald in ciatyvas ir pastangų dėka, talkinant kitiems dainaviškiams, gauta tiems profesinė pagalba iš prov. Aplinkos Apsaugos Ministerijos/.

/ b. d. /

algimanto skiltis

MEZLIAVOS

Savo metu Australijos lietuvių tarpe, berods Algirdo Narbuto iniciatyva, buvo kilusi akcija, beveik kiekvieno lietuviško susibūrimo proga, sumesti kepurėn dolerinę sumą. Tokiam ar kitokiam bendrosios veiklos reikalui paremti. Susirinks kur tautiečių grupė, pramogai ar darbui, atsiras vienas, primins paramos vertą projektą ir kvies susirinkusius įmesti kepurėn (ar krepšin) dolerį ar du. Atrodo, tos mezliavos, bent savo metu, buvo ten ir populiarios ir vaisingos. Dabar ir mūsų tarpe kyla bent kiek panašus sumanymas, gal daugiau kreipiantis į jaunosios kartos tautiečius, kurie jau yra pakenčiamai (ar net ir visai gerai) išsikūrę, turi profesijas, darbus ir nevisai plonas pinigines. Šiaip jau, su pasitaikančiomis šviesiomis išimtimis, iš tos grupės tautiečių, lyg ir mažokai įkrisdavo bendriesiems reikalams. Vadinasi, stiprėja įsitikinimas ir spaudimas, tai mūsų šikščių - tai, kuri, bent iki šiol, buvo lyg ir "atleidžiama" nuo materialinių išpareigojimų, taikant jiems visokias švelninančias aplinkybes.

Laikui bėgant, tapo aišku, kad toki jau pakankamai gerai išsikūrę, išsitvirtinę pasirinktose profesijose ir, dažnu atveju, yra visiškai pajėgūs numesti vieną kitą dolerį savosios tautinės grupės vis nesibaigiantiems reikalams. Nevisada juos lengva pasiekti - toli gražu nevisi seka mūsų periodiką, klausosi lietuviškų radijo valandėlių, priklauso mūsų pačių organizuotiems vienetais. Jų tėveliai ar seneliai nevisada nori ar drįsta priminti ar ir tiesioginiai aukų paprašyti. Bet jei, tarkime, tokiam jaunesniųjų šeimų, tegu ir socialinio pamušalo susitelkime, iš dešimties ar pan. dalyvių, atsiras vienas, kuris išdrįs pakelti kepurę ir paprašyti tik dolerio ar dviejų aukos, viską kartu sudėjus, daviniai gali būti visiškai patenkinami. Atsiminkime, tokių susitelkimų kiekvienoje gyvenamoje vietovėje gali būti įvairių, kelis kartus metuose, dalyvaujant tiems patiems ar ir kitiems veidams. Ir surinktos sumos į bendrąjį aruodą supiltos, galėtų likti ir apčiuopiamos ir jaučiamos. Yra manančių, kad jaunas šeimas galima pasiekti ir paštu, kreipimosi laiškus išsiuntinėjus. Kas žino, gal ir toks būdas nebūtų blogas, bet jaučiant, kiekgi kasdien, nebe pas mus visus, ateina to, taip vadinamo "junk mail", kurio dalis, jei ne visa, išmetama tuoj į krepšį, net voku neatidarius, tai galima galvoti, kad lietuviškieji kreipiniai taipogi neišvengs tokio beprasmingo galo.

Todėl, tiesioginės mezliavos (nuo žodžio sumesti, mesti) turėtų būti daugiau pavoikioms, nes sunku atsisipirti tiesioginiam ar pusiam asmeniškam kreipiniui. Čia galima tikėtis ir savotiško rungtyniavimo: vienas davė, kitas, kaip neduos trečias ir ketvirtas? Priedo, geram, kilniam tikslui paremti, tautinei pareigai atlikti. Tik už doleriuką ar du, Beveik "bargan" šiais infliacijos pilnais laikais. Be to, visai nebrangiai nuraminti lietuviškąją sąžinę, pasidarai gerų darbų rėmėju, maždaug mecenatu. Juk dėl to vieno kito dolerio, nenukentės nei banko sąskaita, nei kasdieninis šeimos biudžetas. Gi už rūkalų pakelį pradėdame įprasti mokėti po ar arti dolerio. Vadinasi, jei patriotizmą, patriotinę pareigą, bandysime lyginti su dėžute popirosų, atsiprašau, cigarečių, tai gaunasi visai neskaudus atsipirkimas. Čia tie atskiri doleriukai gali atrodyti mažmožiui, tačiau draugėn visus sudėjus, bendras vaizdas gali gautis ir ne taip jau kuklus. Gi pagrindinės ir didžiausios lėšos, greičiausiai, ir toliau turės supliaukti iš vyresniųjų, dalies jų jau pensininkų, kišenių.

tais, apatiškais ir gadino atmintį.

Bet - su visu tuo - tęsė Karolis lyg norėdamas pralinksminti savo motiną, - mes neįtūmėm savigailos, nebuvome tikrai nelaimingi ir kiekvienu atveju - to neparodėm Mes supratom, kad savotišku būdu, mums buvo geriau už tų sienų, negu jums ten, tame kariuomenės užstatyame krašte. Mums nereikėjo stovėti eilėse, rūpintis dėl maisto kortelių, mūsų nestabdinėjo ir nekratinėjo patuliai, mums negrėsė prarasti darbus.

Kasdieninis mūsų gyvenimas tapo suplanuotas ir mes gyvenome keistoje vidutinėje lygsvaroje. Mes žinojome, kai kurie mūsų pirmą kartą, kas mes tikrai esame - valstybės priešai, nors ne visi mes pagal asmenišką pasirinkimą".

Žinomų intelektualų grupė buvo internuota Jaworzevasaros rezidencijoje karininkų šeimoms šiaurės vakarų Lenkijoje - gavo ekstra liuksusą. Jie žinojo, kad kitoje pusėje ežero buvo internuota ir grupė aukštųjų vyriausybės ir partijos tarnautojų daug nepatogesnę sąlygose ir blogesniame dvasio bei jausmų stovyje, anot "Raktų" /sargų/ tvirtinimų.

"Nežūrint visko", - tęsė Karolis, - mes nepaprastai ilgėjomės žinių ir visada apsidžiaugdavom pasirodžius naujam internuotajam ar lankytojui".

Suskambo telefonas. Karolis atsiliepė. Telefonas buvo jam skirtas, visą pokalbį vedė skambinės asmuo. Karolio motina stebėjo savo sūnaus veido išraišką ir matė, kaip jis vis labiau blýško. Galų gale padėjo ragelį.

"Motin", - pasakė, - gaila, ne mano kaltė, bet manau, kad dabar išjungs mūsų telefoną".

- Mano pacientai! - sušuko ji ir nutilo.

"Kalbėjo žmona vieno internuotojo, kurio neišleido. Ji labai susinervinus ir pasakė šį tą apie tuos sunvaikus, kurie jo neišleidžia, ir staiga vyriškas balsas įsiterpė į pokalbį, sakydamas, kad reikia baigti tokias kalbas. Ir ji, beprotė, pradėjo jį aprėkti".

- Gal ji ir beprotė, - atsakė motina, - bet tame, ką ji pasakė, slypi geležinė logika. Paskaičiuokim iki 20-ties ir tada patikrinsim, ar telefonas veikia".

Jiedu skaičiavo. Tada Karolis pakėlė ragelį ir pridėjo prie motinos ausies. Veikė.

Yra vilties.

/ Vertė B.E./

3 psi.

Internuotieji Lenkijos Kalėjime

/ p a b a i g a /

"Mes visi jautėmės, lyg visa tai jau buvome matę, filmoje - išskyrus pabaigą... Tai buvo lyg Kafkos romane "Tardymas".

Mūsų formaliai neapkaltingo - nebuvo teismo, apkaltinimo, apklausinėjimų: mes buvome niekuo ir viskuo nusikaltę, ir uždaryti. Uždaryti iki kada?" - kalbėjo Karolis.

Netrukus internuotieji sutvarkė savo komunikacijos būdus tarp celių ir pradėjo sudarinėti sąrašus visų suimtųjų.

Pirmasis pasivaikščiojimas kalėjimo kieme suteikė progą pamatyti bent to paties aukšto žmones. Sužinojo, kad paskutinis aukštas specialiai atskirtas stipria sargyba. Ten buvo laikomi patys svarbiausieji kaliniai, Varšavos Solidarnosės skyriaus vadai ir KOR nariai/ organizacija įkurta 1976 m. mažos grupės asmenų, kurie apsiėmė pagelbėti darbininkams, persekiojamiems už streikų ir demonstracijų organizavimą dėl kylančių kainų ir pragyvenimo lygio smuikimo/.

Jie taip pat sužinojo, kad kai kurie vadai išvengė arešto ir slapstosi. Buvo bandyta suskaičiuoti suimtuosius. Skaičius svyravo nuo 8.000 iki 25.000. Visi buvo suimti ir "internuoti" vidurnaktį, gruodžio 13 d.

"Nors kartą", - šypsojosi Karolis, - "vyriausybės aparatas parodė tikrą sugebėjimą. Ir nors kartą, tikrai padarė žmonėms išpuolį. Tie "Vyrai iš Marso" - specialūs daliniai, kurie staiga pasifodė ant kiekvieno skersgatvio kampo - kokiam kvailių rojuje mes gyvenome! Galvodami, kad lenkas niekada neužgaus kito lenko ir kad mes turime bijoti vien tik savo "draugiškojo kai myno". /Tai turbūt, vienas šiurpiausių sakinių šiame straipsnyje... Red./.

Po kelių dienų prižiūrėtojas pakvietė keletą kalinių, kiekvieną atskirai į savo biurą "draugiškam pasikalbėjimui".

"Aš buvau vienas tų laimingųjų tarpe", - kalbėjo Karolis. "Bet "draugiški pašnekesiai" išviro į monologus nes, nors mums nebuvo iš anksto apie tai pranešta ir todėl nebuvo laiko nė galimybės išdirbti konkrečius metodus, mes kažkaip visi elgėmės visiškai vienodai. Nepravėrėme burnos, bet sėdėjome mandagiai ant kraštelio pasiūlytos kėdės ir klausėmės su lengvu nuobodu - lio išraiška veiduose.

Prižiūrėtojas - gana maloniai atrodantis, švelnaus apsiėjimo vyras, apie 40 m. amžiaus, prisistatė mums kaip psichologas. Jis apgailestavo padėti, kuri privertė vyriausybę imtis tokių drastiškų priemonių, išreikšė savo nuomonę, kad nebuvę kito kelio... Jis žiūrėjo daugiausia į savo apnešiotų batų galus ir staiga atidarė stalčių, išėmė lakštą popieriaus ir beveik paskubomis pastūmė per stalą.

Aš greitai žvilgtelėjau, jo nepaliesdamas. Lape buvo keletas eilučių, parašytų mašinėle, paprastai sakančių, kad pasirašęs bus nuo dabar lojalus Lenkijos visuomenės narys ir susilaikys nuo visų politinių veiksmų prieš esamą tvarką.

- Jeigu, kaip aš tikiuosi, Tamsta pasirašysis čia, - pasakė prižiūrėtojas, tuojau būsi paleistas.

Troškau sudraskyti tą popiergalį į mažus skiautelius, motin, bet laikiau rankas ramiai, su didele pastanga, ir tylėdamas pakračiau galvą.

1982. IX. 9

Prižiūrėtojas vėl atidarė stalčių ir skubiai įmetė nepasirašytą lapą, užtrenkdamas jį. Jis šyptelėjo man beveik liūdnei. Aš mačiau, kad iš pat pradžių jis neturėjo jokios vilties ir kad jis labai norėjo atlikti misiją, kurią jo vyresnieji jam paskyrė".

Karolio draugai papasakojo, kad vyras - psichologas, galų gale, dėl Dievo meilės! - atrodė vis liūdniau ir liūdniau su kiekviena praeinančia diena. Nė vienas Bialolekoje kalinamas neatvėrė burnos ir nepasirašė to dokumento.

"Patikėk motin, - kalbėjo Karolis, - visoje Lenkijoje, visuose kalėjimuose ir internavimo lageriuose prižiūrėtojai atsidūrė prieš tokį pat tylų atsisakymą moterų ir vyrų, darbininkų, žemdirbių ir intelektualų.

Dokumentas buvo pavadintas "lojalka", kas reiškė trumpai - internuotojų lojalumo priesaika. Šis žodis tapo įpilietintas į lenkų kalbą. Tai tiek jie laimėjo iš visų pastangų".

- Semantika visada turėjo savo rolę lenkų politikoje, - pasakė Karolio motina šypsodamasi, ir Karolis dar kartą pajuto, kodėl jis ją taip mėgo.

"Taigi, "lojalkos" reikalas netrukus užsibaigė ir vyriausybė bent šiuo tarpu, paliko ją nuošaliai.

Mes buvome net šiek tiek nusivylę dėl to, nes tai davė mums progą prieš ką nors kovoti, jeigu ne už ką. Tad pradėjome ruošti "išsikurti" esančioje aplinkoje.

Mus pasiekė pirmieji siuntiniai iš šeimų draugų ir bažnytinių organizacijų, sulaukėme ir pirmųjų lankytojų. Labiausiai laukėme kunigų, kurie atvyko atlaikyti Mišias sekmdienį ir išklausti išpažinčių.

Mišias lankė visi, tikintieji ir agnostikai, kiekvienas pagal savo nutarimą. Kuomet gerai žinomas laisvamanis atsiklaupė prie klausyklos, atsirado pirmasis kalėjimo anekdotas.

Buvo sakoma, kad netikintis sušnibždėjo kunigui, atsiklaupęs prie klausyklos: "Tėve, aš nusidėjau, užmušiau milicininką". Į tai kunigas atsakęs patylo mis: "Gana girtis, pradėk išpažintį".

Kai tik buvo leista skaityti, mūsų gyvenimas įgavo tam tikrą ritmą. Mes paskyrėme tam tikrą laiką mankštai, kasdieniniam celių valymui, skaitymui, lavinimuisi kitomis kalbomis ir laisvų rašymui. Dabar paskyrėme 2 valandas ryte ir 2 po pietų skaitymui ir studijoms. Tuo laiku celėse buvo visiškai tyla.

Mes išgręžėme skylės pro sienas abejuose celės šonuose ir mechanikos inžinierius, kuris gyveno už keletos durų nuo mūsų, sugalvojo tam tikrą būdą, kuriuo mes galėjome vieni su kitais komunikuoti raštu. Taip informacijos pradėjo keliauti po visą kalėjimą. Tie, kurie turėjo mažus radio tranzistorius, perduodavo žinias iš BBC, Voice of Amerika ir Radio Free Europe.

Bažnytinės organizacijos aprūpino kalinius rūbais, maistu ir vaistais beveik nuo pat "lenkiškojo karo" pradžios.

Kai kurie kalinamieji bandė valgyti kaip galima mažiau kalėjimo minio valgio nes įtarė, jog viskas, pradedant guliašu, kruopomis, kava, pilka, sunkia ir drėgna duona - buvo sušlakstyti chemikalais, kurie padarė juos mieguis-

KULTŪRINIS PUSLAPIS

Iš: LIETUVOS POGRINDŽIO SPAUDOS
"PASTOGĖ" NR.2

Antanas Uvainis

Ten, Anapus Miškai

- Andriukas nuskendo.

Marija apstulbus stovi priešais Stefaniją ir naująją savo kaimynę, gudę iš Baltarusijos, ir jaučia, kaip kraupus žodžių turinys it dulkių sūkurys staiga atsiplėšia nuo žemės ir užgula sielą. Pastebėjus Mariją jau siūbuojant, Stefanija pirmoji ženkteli į priekį ir ištisia apnuogintą dešinę, nuo pavasario saulės įraudusią kanapėtą ranką. Tik kur kas aiškiau Marija išsimeina iširusią kasą. Kibios it voratinkliai srugos vejasi apie baltą, moteriškomis švelniai rausvomis rievėmis išvagotą kaklą ir graužiant ant Stefanijos peties sukiubusios Marijos akis.

Po to Marija krinta žemyn. Be abejo, krinta į vandenį. Vandenyje viskas kitaip, tik Marija dėl to nėmaž ne-nustemba. Visa kažkada jau regėta. Štai auksinės išmagnetos smiltys, štai tamsiai žalias dangus, lyg liūtės debesys virš Pagėgių. Štai liūliuojančios žolės ir samanės, panašios į vaikystėje sapnuotą mišką, kuriame gyvena kažkas daug keistesnio ir už žvėris, ir už paukščius, ir net už žuvis.

Bet galinga švelni jėga jau neša Mariją tolyn, neša į plačią užlietą lanką. It pasiklydę plauštai iš vandens kyšo pilkos nugrimzdusios žemės salelės.

Ir Marija aiškiai mato- didesnėje jų ant pernykštės žolės sėdi purvina geltona bliuzele ir trumpom kelnaitėm Andriukas. O ant salelės, ir niekur kitur krinta lietūs, ir aplinkui vaiko galvą skraido baikščios peteliškės, perregimos it aną savaitę Marijos pirktos kaproninės užuolaidos.

Ir tik dabar susivokė Marija sėdinti ant laiptų. Mediniai, su išgverusiais turėklais laiptai leidžiasi Ragainės pilies šlaitu į taką Nemuno link. Šiltesniais vakarais Marija su Andriuku, pritūpę ant apdūlėjusių lentelių, spokso-davo į lgas baržas su žvyru ir rąstais.

O dabar Marija negali atplėšti akių nuo rausva migla apsisiautusio Rambyno kalno.

Bet vaizdui dar neišnykus, Marija jaučia, kaip žmogaus stiprios rankos suima staiga ją už pažastų ir per jėgą veda laiptais į viršų, o Stefanijos plaukų aromatas pramaišui su eteriu vėl pripildo Marijos sielą.

Pagaliau atrūs vaistai suaižo matinę miglą, ir pirmasis sunkumas nuslenka iš širdies užkaberius.

- Neskubėk, neskubėk - kužda Marijai švelnus balsas, bet Marija mato tik keistą ties galva pakibusį trikampį silutetą su šviesia akim vidury, vertė veriančią Marijos kūną ir, atrodo, net reginčią, kaip melsvuose pasmilkinuose tvenkiasi ašaros.

Tai felčeris Vasia vienoje saujoje laiko Marijos ranką, kitoje - virintą švirksną. Šalimais, ištempusi gyslotą kaklą, stypso Marijos kaimynė.

Daiktai vėl atgauna kasdienę ir nuobodžią savo išvaizdą: plėmuotas sienų tinklas, atsiknojusios nuo elektros laidų vinys, lempa, apdulkėję langų stiklai, karpininės užuolaidos... stalas.

... Stalas, stalas, stalas...

Stalas aptrauktas juoda medžiaga, stovi kambario viduryje - vienas ir be grabelio.

Marija suvaitoja ir vėl neria į patį juodžiausią Nemuno duburį. Gudė stveria Vasiai už marškinių rankovės. Vasia pasilenkia; pakraipo galvą, pamirksi ir, burbtelėjęs, eina į vaistinę, neapgrabiabais žingsniais išsėlina pro duris. Gudė, pripuolusi prie lango, žiūri pavymui šleivę felčerio ir, išitikinusi, kad tas iš tikrųjų suka vaistinėn, o ne užkandinėn, sugrįžta prie geležinės lovos. Kieme Stefanija vainoja šoferį Liošą.

Ragainėje pavasaris, bet medžiai dar nežaluoja, Marija vėl viliasi išvysti tą salą, ant kurios taip skaidriai lijo. Deja, kiek akys siekia, tik lygus vanduo ir nieko. Marija susiriečia ir, sukaupusi venose ir odo kapilia ruose susitvenkusį sielvartą, dar kartą pabando iššaukti žemės ar bent kaproninių drugelių vaizdą. Šiuo kartu kažkodėl pasirodė miškas. Miškas taip pat perregimas, tik priešais stūkso ilgų žolių siena, ir aplinkui jokio tako. Išsigandusi Marija atsimerkia.

Pagrabinėje kambario prieblandoje jau suėję visi, kas bent kartą per mėnesį šiokių ar anokių būdu aplanko Marijos su Andriuku gyvenimą. Stefanija ir Vasia liūdnom miglotom akim žiūri į ją. Buvęs mokytojas Deras, ir dar trys pažįstamos valytojos nedrąsiai trinasi apie žalsvų koklių krosnį. Už pravirų durų bolnuoja palša užkandinė. Apdūlį jos slenkstį brūzuoja Lioša. Kartas nuo karto Lioša apsiplaususiom akim dėbteli į kambario vidurį ir bematant apsisukęs mauna atgal. Tarpe keturių lajinių žvakių, juoduoja bronziniais dažais pamargintoje dėžutėje guli Andriukas. Marija šoka iš lovos ir lyg sapnuodama prisiiria prie vaiko. Pridurmais šnupuodamas leidžia Vasiai.

Po to ir dar paskiau yra taip: Mariją prausta, velka juodu rūbu, gobia juoda skara, grūda į burną vaistus ir, iš visų galų aptaisę, pasodina ant suolo. Debesuota naktis juoda skranda užvožia žvaigždės ir mėnulį, o pasiklydęs vėjas pasiūbuodamas aklinėja nušašusiom Ragainės gatvėm. Susirinkusieji, užuodę gudės iškeptos kiaušinėlių kvapą, ruošiasi budynei.

Ano pasaulio gražumas ir švelnių būtybių šnarėjimas apleidžia Marijos vaizduotę. Tikai aitrus rausvas garas kyla iš kūno gelmių ir nuodija smegenis. Nuo nostalgisko kambario bei sudegusio lajus tvaiko sopa galvą ir smelkia akis.

Kur mano Andriukas? Kur mano vaikas?

Grindys siūbuoja it anuokart su Andriuku garlaivys, norisis vėmti. Štai ir vėl marios. Apsukui tyvuliuoja žali mairai, lyg būtum įžengęs į lengvą, vėsu patalą. Ant rąkarto sunkumas atlėgsta ir Marija apsidairo. Kaimynų

Ir kas galėjo tikėti, kad audringam karo kelyje, svetimųjų šalyje, Aismarių pakrantėje Lietuvos dukterų pastogėje mūsų nuvargę kūnai gaus tokią karališką užuovėją?

Nors miegas slėgtai slėgia ir morkia vėjo išpuštytas akis šalimais gulintis brolis, o už jo ir Albertas jau seniai pasikendo miego saldumė. Aš dar ilgai kalbuosi su vos už poros žingsnių gulinėjom šeiminkėm. Prigėsytojų sviesoj, baltuoju neapdengti pečiai, ant baltų pagalvėlių juoduoja jų išdrakę plaukai, aguonom šviečia žodžius tariančios lūpos.

Ilgai mes šnekamės apie Žemaitijos žydinčius laukus, apie gojais skambėjusias dainas, apie miškuose kovojančius brolius, apie sunkią vergobės dalį. Nežinau kada nutilo mano paskutinis žodis ir kada užgeso jų šaaždės; kai dienų nuovargis sukaustė mane minkšto patalo tvane.

Vidurnaktyje, pačiame įmigyje mus išbudina stiprūs dūžiai sprogtančių bombų. Rusų lėktuvai bombarduoja Karaliaučių, tebesiaučiančios andros tamsoje, tvikis iš lėktuvų išmestų lempų šviesos, dunksi priešlėktuvinė. Sukyla išbudintos moterys, pro virtuvės langą seka virpėdamos sėjama mirtį virš sniegu dengiamo Karaliaučiaus.

Mes iš patalų nejudam, tegu drėba žemė ir dangus, šis naktis yra mūsų poilsio naktis. Nejudame nei Adomas, nei Japona, nors šiaip jau jie būtų lauke ar kur nors slėptuvėje. Sunku suprasti kas juos ši kartą sulaukė, - tebedūkstanti audra, ar šilta minkšta lova? Kuo ramiausiai, rankutes atmetę miega ir vaikučiai, kas jiems - motinos saugo juos...

Bombardavimas tęsiasi visą valandą, pro sniego sūkurius prasimuša sukelty gaisrų atšvaitės, Aismarių ledu atplaukia tolimes fronto dundės. Užgesta išmestų raketų šviesos, nutyla priešlėktuvinė, moterys nuo virtuvės lango šalčiu virpėdamos grįžta, nusimeta chalatus ir palenda po atšalusiom užklotoms.

Dar kartą pasisakom - labanaktis, kai pro uždarytų langinių plyšių į kambarį ima veržtis sausio dvidešimt aštuntosios ryto šviesa, mes dar ilgai ilsimės. Audra siaučia kaip siautusi, sūkuringai vilnyja sniego bangos, dangaus horizontas sulipęs vienoje sniego krintančio ir žemės baltume. Maloniai pasijuntu apsiavęs sausai išdžiūvusiais batais. Jie tokie lengvučiai, rodos netie, ir kojos atsilsėjusios ir nuovargio nejaučiu, po gero nakties poilsio, bet tik akys nuo vėjo neatsigavusios - šiek tiek peršti.

Pusryčiams šeiminkės išverda kavos. O kai Senis su traktorium pribūna prie mūsų nakvynės namelio, mes skubiai atsivėsiknam su Marta ir Anna.

- Sudiev, mielos Nemuno krašto dukros, nepamirškite gimtųjų Žemaitijos laukų, o mes jūsų užuovėjos nepamiršim niekada, nes ji buvo šilčiausia mūsų šaltam kelyje.

Susikraustom ant priekabos, įsisukam į anklotus ir pasileidžiame sniego užpustytu keliu į vakarus. Plantas bėga

balsai apdulę. Deras sėdi pasikišęs po užpakaliu rankas ir, netverdamas pykčiu, spokso į ant slenkščio susirietusį drumzlinais sapnais tarsį pelkėmis braidantį Liošą. Valytojas kaitrina savo gailėsį nuosavų vaikų lavonais, bet mintys lyg nuo smėliuoto skardžio vis sprūsta į blankius prisiminimus apie dulkes, kieme paliktus skalbinius ir miegą. Apgvaibusį nuo rūpesčių Stefanija nestengia suturėti per skruostus riedančių ašarų. Vasiai galvon šauna išganinga mintis ir su ja, tarsį su brangiu daiktu glėby, eina prie Stefanijos.

- Bet kryžiaus tai nėra, ką? - šnibžda Vasia.

Stefanija tik gūžteli.

- O gal jis nekrikštytas? - dar kartą gūžteli Stefa-nija.

- Ar krikštyjai Andriuką? - Stefanija paliečia Marijos petį.

Marijai pasigirsta, kad kalbama apie kaproninius drugelius, ir ji linkteli galva.

- Tada gerai! - apsidžiaugia Vasia.

Kryžių išbruka Lioša, bet atneša vis dėlto Vasia. Lioša, išgriozdęs Vasios vaistinėlę ir aptikęs ten spirito, žemiai sau tįso paslikas ant pašalą varančios Ragainės žemės ir atvirom akim žiūri į savo bendrą- niekaip neišsiblaivantį dangų.

Kryžių pakabina vietoje lempos, ir Marija užmiega. Apyaušrio sapnuose iš Karagandos anglies kasyklų ateina Marijos vyras Andriejus, ir kalbina tyliai nei rusiškai, nei lietuviškai nebesuprantantį sūnų. Andriejų pakeičia prieš dešimtį metų nuskendęs Marijos mylimasis ir sužadėtinis Anicetas. Baltu ilgu rūbu lyg Marijos naktiniais marškiniais pasirėdęs Anicetas klūpo Andriuko galukoje ir meldžiasi.

Kai Marija praveria nuo sapnų įsunkusius vokus, Deras jau yra išėjęs teirautis mokinių, katras jų panešėtų į kapus gelii vazonėlių, o Stefanija su Vasia- pasirūpinti duobe. Moterys išblankusiom akim taip pat išeina viena pasakui kitą į kiemą. Tik gudė vis dar triūsia virtuvėj. Tarška ir braška, bet nuo to Marijai tik gaudžiau. Pagaliau gudė įninka plauti grindis. Įsklambi saulės spinduliai lyg botagu perlieja gyslotas kojas ir standžią gėlėtą suklele aptemptą nugarą. Priskretusius purvus ji nugremžia peiliu. Marija baugu nuo tokio kaimynės stropumo, bando ją perkalt, bet ta, vienu ypu užbaigusi darbą, išbrazda su kibirais pro duris. Marijai nejauku ir gėda žiūrėti į išpraustas, pabalusias grindų rieves, o širdin jau smelkiasi blogas nujautimas ir dar baisesnė minis, kad šitos grindys jai nuo šiol nebepriklauso. Andriuko šviesiai gintarinis veidas it magnetas traukia paliesti pabrinkusius skruostelius ir juos avertkti.

Pavakarėn, rausvom debesų draiskanom staiga pasukus į pietryčius, Deras su dviem penktokais išnyra tamsiai melsvame dursų stačiakampyje. Vaikai, gavę po saują saldinių, nusliugina prie lango. Kieme jau stovi Liošos mašina puleistais bortais. Vangiai linkčiodamos renkasi moterys. Mostaguodamas plaktuku ir keliomis iš tvorų išlupinėtomis vinimis atbilda suprakaitavęs Vasia. Stefanijai, apglėbusi Marijos pečius, tartinai dairosi aplinkui, bet Vasiai pakėlus grabelio, dangtį, pati ima balsu raudoti.

/ bus daugiau /

Juozas Šilėnas

VEIDU Į ŠIAURĘ

/Ištrauka iš ruošiamos spaudai knygos/

II-jo PASAULINIO KARO ATSIMINIMAI

VEIDU Į ŠIAURĘ

/ tęsinys /

55

-- Jau dvylikti metai, kai palikau gimtosios Minijos pakrantę. Klaipėdoje susipažinau savo vyrą, ištėkėjau, Aismarių pakraštį atitekau, jau metai kaip apie jį nieko nežinau, ar gyvas ar žuvęs.

Taip norėtusi dar gyvą motiną, seseris, brolių pamatyti. Seniai regėta Minijos pakrante pavaikščioti, po gimtuoju dangum pabūti - skundėsi savo dalia Marta, mergaitės motina, amžiumi vyresnė už savo draugę Anną, miela ir paslaugi moteris.

Anna - aštuoni metai kaip nuo savųjų atsiskyrusi, nuo Tauragės esanti. Šilutėje ištėkėjusi, neblogai gyvenusi. Vyras esąs Vakarų fronte, jau antri metai, kad ramiau būtų, kartu su Marta gyvenanti, linkusi pasitraukti kur nors prie Elbės, tik be policijos leidimo negalinti. Tiki, kad vokiečiai yra dar stiprūs ir rusų puolimą sulauks.

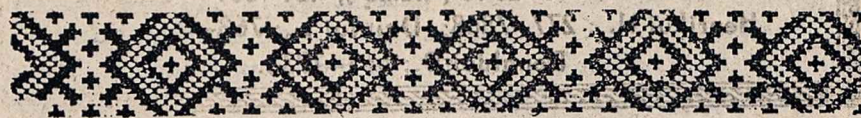
Tuo bando mus įtikinti, atrodė, tuo mažai pati tikėdama savo žodžiais. Ji puikaus sudėjimo, jos melynės akys ir lino plaukai šviečia viliojančiai jos gražiame Žemaitijos sau'etėkių įraudintam veide. Deja, jos gimtoji motinos kalba jau sulaužyta vokiško akcento žargonu.

Gauname šilto vandens, nusiplaunam seniai praustus veidus, nusiskutam jau spėjusias užaugti barzdas, nusiplaunam išdrėkusias batų sutrintas kojas. Prieš besikurinančią ugnį išrikiuojam šėšias poras batų ir ant jų paliekam autus.

Poilsui ganam dvi plačias, švariai paklotas lovas, minkštas pagalvius, šiltus užklotus. Jos pačios su vaikučiais pasikloja guolius ant grindų. Nedrąsiai gulu į baltą lovą, atšargiai dedu galvą ant minkšto pagalvėlio ir išsitiesiu visų ūgiu, lyg motinos lopšyje gimtųjų namų pastogėje, ramiam nakties miegui.

Seniai mūsų kūnai išsėjos tokiose lovose, seniai, tai buvo dar tada, kai jas klojo mūsų mylimos motinos, seserys ir žmonos. Tada, kai plačiašakė liepoj šalia lango suokė nuo stabi paukštė, kai dar žali ir balti tarpuvarčių jazminai kvėpėjo ir sesers darželyje žalia rūta žaliavo. Kai dar mūsų gimta žemė buvo rami, nevaitojo ir nedėjavo.

4 psl.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

/IŠ SPAUDOS OKUPOUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE/

SVARBI IR VERTINGA MUZIKOS PLOKŠTELĖ

Muzikos plokštelė - VI Amžiaus Lietuvos Muzika" išleido plokštelių firma "Melodija". Plokštelė skirta Vilniaus Universiteto 400 metų sukakties progai.

Stereo plokštelėje įrašyti senųjų Lietuvos anoniminių muzikos kūrėjų, Vilniuje gyvenusių kompozitorių įvairių žanrų vokaliniai kūriniai a cappella: proginės dainos, romansai, kansonės, madrigalai, motetai, psalmės.

Plokštelės vokas - dail. A. Kalinausko. Išspausdinta muzikologo Vytauto Povilo Jurkšto straipsnis apie XVI a. Lietuvos muzikinę kultūrą, trumpas biografijos kompozitorių. Tekstas pateiktas lietuvių, rusų ir anglų kalbomis.

1972 m. buvo išleidusi I-ąją istorinę Lietuvos muzikos plokštelę "Senoji Vilniaus Muzika".

Ruošiamasi išleisti dar šios serijos albumą, kuriame būtų įrašyti vienos seniausių Europoje aukštosios mokyklos - Vilniaus Universiteto profesorų sukurti muzikos veikalai.

DAUG GABIŲ DAILĖS STUDENTŲ

Valstybinis Dailės Institutas įteikė diplomus virš 60 dailininkų, architektų, menotyrininkų, pramoninės dailės specialistų.

RAŠYTOJUI KAZIUI SAJAI - 50 METŲ

Spaudoje paminėta rašytojo dramaturgo Kazio Sajos 50 m. amžiaus sukaktis.

DIDELIS LINO APDIRBIMO CENTRAS PANEVŽYJE

Didžiausia Pabaltijėje lino apdirbimo įmonė statoma Panevėžyje. Numatoma kasmet perdirbti 20.000 tonų linų stiebelių, tad ūkiams nereikės jų minkyti, kloti.

Čia taip pat veiks remonto dirbtuvės, kurios galės aptarnauti visus Lietuvos fabrikus. Taip pat rūpinamasi pastatyti mokyklą paruošti profesionalius linų pramonės darbininkus.

Įmonės projektą paruošė minkso specialistai.

KEISTA, KAD TAIP GALI ATSIKTI

Kapsuko /Marijampolės/ rajone, "Gulbės" parduotuvėje pasižymėjęs siropumu kolūkiečiai norėjo nusipirkti kaliaušus. Tačiau tinkamo didumo rado tik vieną kaliaušą. Pardavėja ilgai ieškojusi, nerado antrojo. Tada vyras matavos friso porras guminių bora-aulinukų. Bet ir jų buvo tik po vieną. Pardavėja sakiusi, kad jų ir buvo po vieną parduotu - vėje... Aišku, kad nors ir

pagaminama, bet geros prekės patenka arba partiniams, arba iškeliauja į "didžiosios globėjos" šalį. Arba?

VILNIAUS PARODŲ RŪMUOSE - DAILĖS PARODA

Sov. Rusijai minint 60-tąsias sukaktuves ir visi kiti aneksuoti ar kitaip priversti vadintis sovietiniais kraštais, įpareigoti tą sukaktį paminėti. Skamba taip, lyg ir tie visi kraštai švęstų 60 metų komunistinio režimo sukaktį. Čia toks subtilus ir apgaulingas smegenų plovimas, kuris padeda ignoruoti savo krašto istoriją, savo tautos reikalus nebestyti pirmojoje vietoje.

Tokią sukaktį minint, Vilniaus Dailės Parodų Rūmuose veikia Lietuvos dailininkų paroda, kurioje matomi 165 tapybos, 160 skulptūros, 60 grafikos darbai.

Šalia vyresnės kartos, gambiai reiškiasi ir jaunesnieji.

Aukšta kūrinų kokybė kalbėjo pati už save, nežiūrint, kokia oficialia proga paroda ruošiamasi.

DAUGIAVAIKĖS MOTINOS

Valdžios įsakymu ordinais ir medaliais apdovanotos 202 motinos. I-ojo laipsnio ordinus gauna pagimdžiusios po 9 ar daugiau vaikų.

Tačiau motinos, užauginusios 3 vaikus ir padėjusios pačiu sunkiausiu metu auginti savo vaikų vaikus - net paprastos pensijos negavo, nes buvo "nedirbanti".

50 METŲ SKLANDYMO SPORTUI

1932 m. ties Petrašiūnais žinomi lietuviai sklandymo mėgėjai išbandė savo pačių pagamintą sklandytuvą. Tai buvo sklandymo sporto istorijos pradžia ne tik Lietuvoje.

Išaugo eilė labai gabių sklandytuvų projektuotojų ir meistrių, kurie yra pagarsėję ir kitose šalyse. Vėteranas B. Oškiniš ir B. Karvelis ir meistrai J. Jaruševičius, A. Arbačiauskas, V. Sabuckis, V. Šliumba, R. Garbutė, S. Sudeikytė, A. Rūkas, ir kt., sukonstravo virš 50 įvairių modelių. Tarptautiniu mastu gerai vertinami sklandytuvai "Lietuva", "Nida", "Nemunas".

Lietuvos sklandytojai yra pasiekę apie 20 rekordų Sovietų Sąjungos varžybose.

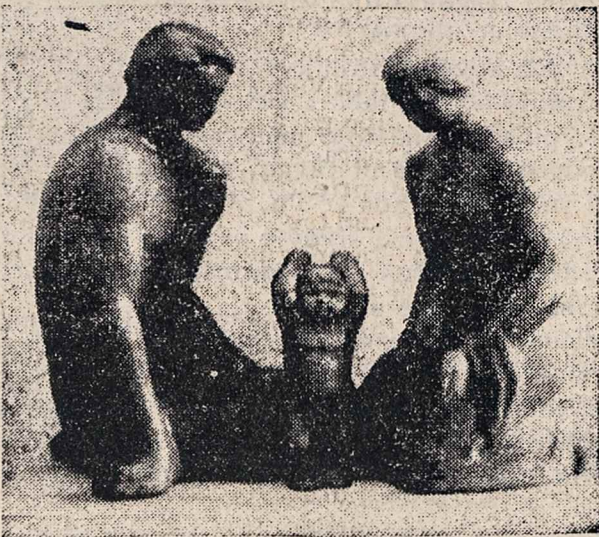
JUOZO KELIUOČIO SUKAKTIS

Spaudoje paminėta literato ir vertėjo Juozo Keliuočio 80 m. sukaktis.

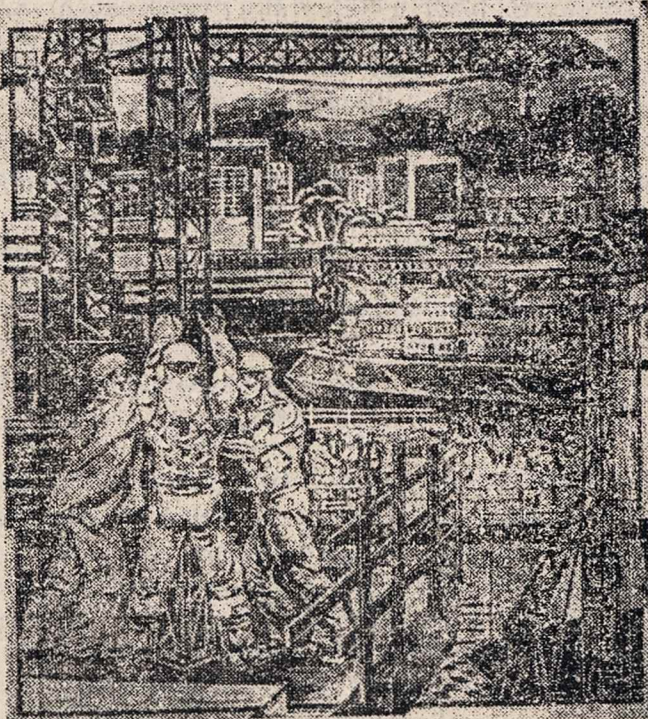
Jo atsiminimai apie dailininką Vladą Eidukevičių pradėti spausdinti "Literatūroje ir Mene". Dail. V. Eidukevičius mirė 1941 m.

RUOŠKIS KANADOS LIETUVIŲ DIENOMS MONTREALYJE SPALIO MĖN. 9-10-11 d.d

L. Zuklys. Taikioje žemėje.

MOTERŲ SAVIKRITIKA

Alkoholizmo ir besaikio alkoholio vartojimo problema jau kuris laikas gąsdina Lietuvos gyventojus. Seniau ši problema būdavo rišama su vyriškąja gimine, tačiau, kuo toliau, tuo labiau į ją pakliūva moterys. Kasin kodėl pasistengia ir šioje srityje "susilyginti"...

Štai kaip pasisako viena moteris:

"Neseniai teko važiuoti kolūkio autobusu iš poliklinikos namo. Kartu važiuavome kolūkio melžėjų būrys ir keli vyrai. Ir ką gi dar nepajudėjus autobusui iš vienos, aktyviausios moterys pradėjo organizuoti išgerimą. Nei šventė, nei vardinė, paprastas važiavimas namo iš širvintų rajono centro. Ir ne po tradicinį rublį, o po 5 rublius... degtinė pabrango! buvo nuspresta aktyviausiųjų. Vyrai karvių - o tai ne girtų moterų darbas. Kas tai? Atsitiktinis atvejis? Tai kas gi bus su jūsų vaikais, moterys? Į ką jie atsirems, jei jūs taip silpnais pasmerkusios prieštaraujančias."

KAI BĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR ANŪKAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ LIETUVIŠKAI!

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARRIAGE • WEDDINGS
2540 rue SHERBROOKE E.

MONTREAL, P.Q. H2K 1E9

525-8971

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11.30 IKI 12 VAL. NAKTIES

Programos vedėjas: L. STANKEVIČIUS

1053 Albanel Cr. Duvernay, P.Q. Tel.: 669-8834

KRENI
VEIDRODŽIAI

LOGIŠKA, AR NE?

Tarnautojas buvo pašauktas pas skyriaus viršininką, kuris pasakė:

- Jei Tamsta negertum, tai jau būtum pasidaręs vedėjo asistentu, o gal net ir vedėju. Taigi, ar neapsimoka tau nustoti gerti ir užimti vedėjo vietą?

- Man tai neapsimokėtų.

- Kodėl?

- Nes kai aš išgeriu keletą stiklų, tai iš karto pasijuntu kaip direktorius!

DIALOGAS

- Klebonėli, ar Jūs tikite, kad Jonas išbuvo banginio pilve tris dienas ir tris naktis? - klausė parapijietis seną kleboną. Klebonas jam atsakė:

- Aš dabar tikrai apie tai tau negaliu pasakyti, bet kai aš numirsiu ir nueisiu į dangų, tai aš jį patį paklausu.

- O jeigu jo danguje nebūs?

- Tuo atveju kiek vėliau galėsi pats pasiklausti...

/Iš "Argentinios Lietuvių Balsas"/

APIE RŪKYMĄ

Stiprus rūkymas labiau kenkia širdžiai, negu plaučiams - skelbia 1979 m. tyrimų rezultatai, atlikti JAV-se, stebint ryšį tarp rūkymo ir širdies ligų.

Jeigu surūkoma daugiau negu 1 pakelį cigarečių per dieną - trigubai padidėja gali mybė susirgti širdies ligomis. Širdies atakų gali mybė, taip pat ir mirtys nuo jų padidėja proporcingai pagal rūkymo laiką, rūkomų cigarečių kiekį per dieną ir dūmų įtraukimo kiekį.

Rūkančiųjų arterijų susiaurėjimas - apsinešimas riebalais yra stipresnis ir plačiau paplitęs negu nerūkančiųjų. Rūkymas gali sutrumpinti pulsą, sutraukti kraują indus ir iššaukti perankstyvą širdies plakimą, neregulių ritmą.

Uždegta cigaretė skleidžia kelis šimtus įvairių cheminių dalelių įvairiose formose. Viena jų - derva, kurioje randas bent 12 žinomų vėžio ligą sukeliančių dalelių. Cigarečių dūmai nerūkantiems suerzina akis ir nosies gleives ir gali sukelti širdies anginos atakas žmonėse, kurie serga širdies gyslų susiaurėjimu.

Tiriant rūkančiųjų tėvų vaikus paaiškėjo, kad jie dažniau serga bronchitu ir plaučių uždegimu pirmaisiais savo gyvenimo metais.

Dar prieš kelis metus daugiausia tyrimų rūkymo įtakos sveikatai buvo atliekama su vyrais, nes moterys ne taip dažnai rūkydavo. Tačiau, vis didėjant rūkančiųjų moterų skaičiui ir vis jaunesnėms pradėdant rūkyti - daromi tyrimai su moterimis. Pasirodė, kad ir joms, kaip vyrams, rūkymas sukelia rimtą pavojų sveikatai ir gyvybei.

Moterys, kurios daug rūko, pasidvigubina gali mybė susirgti širdies ligomis. Jeigu jauna moteris rūko ir vartoja gimimo kontrolės piliules - rizika gauti širdies ligą padidėja dešimteriopai. Ta rizika didėja vyresnio amžiaus moterims ir 38-45 m. amžiaus grupėje.

Negimusiam kūdikiui - embrionui - kenkia motinos rūkymas, nes nikotinas pakliūna į kraują, sumenkindamas oksigeno apykaitą.

Suaugusieji, susipažindami su rūkymo žalingumu, pradėjo rūkyti mažiau arba ir visai nustojo. Tačiau šykla kita problema - paaugliai. Jaunuolių rūkymas nesumažėjo, o mergaičių skaičius padidėjo. Tarp 1968-74 m. - šešių metų laikotarpyje, nuolatinių rūkatorių skaičius vaikų 12-14 m. amžiaus grupėje padidėjo 6%-12%. Ši statistika tuo labiau liūdinanti, žinant, kad mirtingumas nuo bet kokių ligų yra žymiai didesnis žmonėse, kurie pradėjo anksti rūkyti.

Paaugliai, atėję į gimnaziją, beveik visi yra supažindinami su rūkymo žala. Tačiau - draugų grupės spaudimas, tėvų, kurie rūko, pavyzdys ir reklamų gausumas stipriau įtakoja negu nesveikata ateityje.

Nustojus rūkyti, beveik tuojau pat pavojus gauti širdies ataką sumažėja 50%. Po 10-ties metų nerūkymo organizmas tampa visiškai "išsivalęs" nuo nikotino poveikių.

Akivaizdu, kad kuo anksčiau metama rūkyti ir kuo trumpesni laikai rūki - tuo geresnės sveikatos gali mybės. Niekada nevėlu nustoti rūkyti - kiekvienu atveju sveikata pagerėja: kvėpavimo talpa padidėja ir kartu atsparumas bronchitui ir kitoms plaučių ligoms.

PASKAITYK SAVO VAIKAMS LIETUVIŲ PASAKŲ!

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

13% už 90 dienų term. ind.
13% už 6 mėn. term. ind.
13% už 1 metų term. ind.
13% už 3 metų term. ind.
13% už pensijų planą
14% už namų planą
12% už specialias taup. sask.
11% už taupymo sask.
6% už čekių sask.

IMA:

už asm. paskolas nuo 19%
už mortgičius nuo 17%

AKTYVAI virš 30 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 19 milijonų

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10-3
Antradieniais 10-3
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10-8
Penktadieniais 10-8
Šeštadieniais 9-1
Sekmadieniais 9.30-1

MOKA UŽ:

90 dienų termin. indėlius 14%
180-185 d. term. ind. 14½%
term. indėlius 1 metų 15%
term. indėlius 3 metų 13%
pensijų s-tą 14%
spec. taup. s-tą 13%
taupomąją s-tą 11%
depozitų-čekių s-tą 6%

DUODA PASKOLAS:

asmenines nuo 19%
mortgičius nuo 18 1/4%

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS

PENSININKŲ BUTŲ NUOMA

RUGSĖJO 20 ir 25 d.d. nuo 1 v.p.p. iki 6 val. v. pradeda nuomoti pensininkams butus naujai statomose Toronto Lietuvių Pensininkų Namuose.

Kreiptis į Pensininkų Klubą, 1573 Bloor St. W. Toronto, Ont., 533-3498.

• Lietuvių Namų Karaliaus Mindaugo Menėje RUGSĖJO 19 d., 3 v.p.p. vyks kun. dr. J. Šarauskio paskaitė "Dabartinės veiklos metodų efektingumas ateityje".

• Lietuvių Teatro grupė "Aitvaras" pradėjo repetuoti ANTRADIENIAIS, Karaliaus Vytauto Menėje.

• LIETUVIŲ NAMŲ Admi-nistracija ragina iš anksto pranešti kurios organizacijos ar grupės norėtų gauti patalpas užsiėmimams naujam veiklos sezonui.

SLAVOS ŽIEMELYTĖS KONCERTAS ŠILTAI IVERTINTAS

Torontietė lietuvė solistė Slava Žiemelytė, pirmą kartą gastroliausi Australijos lietuviams Sydney Lietuvių Klube nustebino ir užimponavo savo puikiais tembro ir skalės kontraltu, gerai paruošta programa ir ypatingai nuoširdžia ir subtilia lietuviškųjų dainų interpretacija.

JEIGU GERI IR GALI GERTI — TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI — MŪSŲ.

ATEIK! LIETUVIŲ A A (ALCOHOLIC ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ
TREČIADIENI 119 MIMICO AVE. (Royal York Rd. ir
Mimico Ave. kampas) TORONTE, 7.30 v.v.

SKAMBINKIT Tel.: 487-5591

ATSISVEINANT SU ANICETU LUKOŠIUM

/ Žodis pr e a.a. Aniceto Lukošiaus kapo laidotuvių metu/

Yra sunku, liūdna ir skaudu,
kalbėti prie kapo — lietuvių brangaus.

Kada lietuvių tauta kėlėsi laisvam gyvenimui, sava — norių pulkai stojo į kovą, gynė ir skelbė laisvą nepriklausomą Lietuvą, tais pačiais metais ir Tu išvydai šį pasaulį Ariogalos valsčiuje ant Dubysos krantų.

Pirmas žvilgsnis motinai, pirmoji ašara ir pirmas Tavo gyvenimo žingsnis liko tėviškės laukuose. Už tai Tu ją taip nuoširdžiai mylėjai.

Pribrendęs savystoviam gyvenimui, norėjai gyventi ir dirbti gimtojo krašto labui. Bet ir vėl tada iš Rytų pikto priešo pulkai mindžiojo mūsų tėvynės laukus, degino mūsų sodybas, nešdami vargą, skurdą, kančias ir mirtį Lietuvos vaikams. Tada ir Tu, Anicetai, gelbėdamas savo gyvybę, su skausmu širdyje palikai gimtąjį sodį, išėjai į svetimus kraštus neturėdamas pastogės ir neži — nodamas uosto, kuriame sustosi.

Prisiglaudęs pastovesniam gyvenimui Kanadoje, dirbai ir taupei ateinančiam rytojui. Norėdamas gyventi pilnesniu gyvenimu, tolimajam Pietų Amerikos krašte suradai lietuvių tautos dukrą, Aldoną, ir sukūrei lietuvišką šeimos židinį bei papildai ateinančią kartą lietuvių tautai.

Gyvendamas šeimoje, dirbai kasdieninį darbą savo šeimai išlaikyti. Šalia šeimos gyvenimo rūpesčių savo laisvą laiką skyrė įvairių lietuviškų organizacijų veiklai. Ypatingai buvai uolus lietuviškosios spaudos puslapiuose, kalbėjai apie gimtojo krašto grožį ir meilę.

Tavo straipsniuose mes matėme kalbant apie Lietuvos senovės girių ąžuolus, vaidi lučių amžiną ugnį, beržynėlius, pušų gojelius. Tu girdėjai laukų vyturėlio čireni — mą, paupių lakštingalos giesmę. Tu piešei Lietuvos klonių paveikslą mūsų išeivijos spaudoje, idant mes nepa — mirštume gražiosios Nemuno šalies. Ir taip Tau besukbant tautinio darbo dirvonoose, negailestinga mirtis nu — traukė Tavo gyvybės siūlą.

Mielas Anicetai, Tavo mylima šeima, giminės, draugai ir pažįstami su skausmu širdyje stovime prie Tavo kapo, palydėję Tave į mirusiųjų karalystę.

Nuoširdžiai maldauju Visagali Visatos Kūrėją suteikti Tavo sielai amžinosios tėviškės buveinę Viešpaties amžinybėje. Išsėkis Ramybėje, lietuvių tautos sūnau!

Velionio žmonai ALDONAI, dukrai JŪRATEI, sūnui EDVARDUI, giminėms ir artimiesiems didžio skausmo valandoje, Tautos Fondo ir savo vardu, reiškiu giliausią užuojautą.

Antanas Firavičius,
Tautos Fondo Atstovybės Kanadoje
Pirmininkas

ATA ANICETUI LUKOŠIUI mirus

jo žmonai Aldonai, dukrai Jūratei, sūnui Edvardui, giminėms bei artimiesiems didžio skausmo valandoje reiškiamė nuoširdžių užuojautą.
A.a. Aniceto Lukošiaus vardo įamžinimui — Lietuvos Laisvės Išdūi — Tautos Fondo, aukojo:

Toronto L.N. Vyrų Būrelis	\$100.	M.J. Karka —	\$ 10.
V.A.R. Kulnaitis —	\$ 30.	Walt. Kiškūnas —	\$ 10.
Pet. Čiurlis —	\$ 25.	Br. Laučys —	\$ 10.
H. Adomonis —	\$ 20.	K. Mikolaitis —	\$ 10.
K. Daunys —	\$ 20.	V.L. Nakrošiai —	\$ 10.
I. Delkuvienė —	\$ 20.	Lydia Novogrodskienė —	\$ 10.
Bir. Pr. Jankauskas —	\$ 20.	Pet. Petrauskas —	\$ 10.
VI. Kazlauskas —	\$ 20.	Mart. Račys —	\$ 10.
V. Melnykas —	\$ 20.	A.T. Renkauskai —	\$ 10.
Aug. Mejus —	\$ 20.	Alg. Vaičiūnas —	\$ 10.
Vikt. Petraitis —	\$ 20.	J. Varanavičius —	\$ 10.
Jon. Poška —	\$ 20.	P. Butėnas —	\$ 5.
T. Stanulis —	\$ 20.	Jack Doney —	\$ 5.
P.V. Šturmaitis —	\$ 20.	V. Dubickas —	\$ 5.
St. Vasiliauskienė —	\$ 20.	S. Gotsheldas —	\$ 5.
Massey Ferg. LTD. —	\$ 15.	O. Indrelienė —	\$ 5.
E. Abramaitis —	\$ 10.	Pet. Jakubauskas —	\$ 5.
J.B. Aukštaitis —	\$ 10.	V. Jegelavičius —	\$ 5.
S. Barančiukas —	\$ 10.	D. Klilingaitienė —	\$ 5.
El. Bersėnienė —	\$ 10.	Br. Mackevičius —	\$ 5.
An. Borchertas —	\$ 10.	J. Maniūška —	\$ 5.
A. Briškus —	\$ 10.	R. Murauskaitė —	\$ 5.
V.J. Dagilaitis —	\$ 10.	V. Paulionis —	\$ 5.
V.A.R. Dresheriai —	\$ 10.	Al. Rūta —	\$ 5.
Juoz. Jocas —	\$ 10.	A.R. Tumpa —	\$ 5.
VI. Jocas —	\$ 10.	J. Vitkūnas —	\$ 5.
K.K. Kaminskai —	\$ 10.		

Tebūna Tau, mielas Anicetai, šviesūs žvaigždžių takai
Viešpaties amžinybėje.

Už aukas Velionies atminimui nuoširdžiai dėkojame —

TORONTAS, Tautos Fondo
1982.VIII.6. TORONTO ATSTOVYBĖ

GARBINGOJI SUKAKTUVININKĖ ELZĖ JANKUTĖ

Liepos mėn. 16 d. Elzė JANKUTĖ atšventė savo 88-tąjį gimtadienį. Toronto Mažosios Lietuvos Moterų Džos Valdyba ir narės, atvykusi jos brolio dukterė iš New Yorko ir "Lietuvos Pajūrio" red. A. Lymantas su žmona aplankė sukahtuvininę ir ją pasveikino.

Savo sveikinimo žodyje A. Lymantas pabrėžė, kad iš mažlietuvių ji beliko vienintelė gyva liudininkė garštosios varpininkų, aušrininkų ir knygnešių gadynės. Sukaktuvininė gavo daug sveikinimų iš organizacijų ir pavienių asmenų.

Elzė Jankutė daro žygių perkelti savo tėvo Mariyno Jankaus pelenų urną iš Vokietijos, Flensburgo kapinių į Toronto Lietuvių Ka-

APDRAUDA

INSURANCE

* Namy — Gyvybės
* Automobilų
* Komerciniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

1982 metais numatytos

EKSKURSIJOS

VILNIUS IR KITI EUROPOS MIESTAI

GEGUŽĖS 26	RUGPJŪČIO 11
BIRŽELIO 16	RUGSĖJO 1
LIEPOS 8	RUGSĖJO 29
LIEPOS 22	

Galima važiuoti vienai arba dviem savaitėm grupėje, arba pavieniui.

Smulkesnių žinių teirautis žemiau nurodytu adresu ir telefonu.

V. Bačėnas

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

1551 Bloor St. W.
TORONTO, Ont.
M6P 1A5

Visais kelionių reikalais
bet kur pasaulyje skambinti:

Tel. 533-3531

Simon's Travel

KVIEČIAME KELIAUTI
KARTU 1982

RUGSĖJO 2 — 16 UŽPILDYTA

KALĖDOS IR NAUJI METAI
SU GIMINĖMS LIETUVOJE
GRUODŽIO 20 — SAUSIO 3

Visas grupes lydi savininkai arba patyrę palydovai.
Sutvarkome iškvietus vizitui Lietuvai ir iš Lietuvos
Nuperkame Lietuvoje gimimams kooperatinius butus, automobilius bei kitus patogius daiktus.
Sąžiningai tarpininkaujame tvarkant palikimus gimimams Lietuvoje

SMULKESNIŲ ŽINIŲ TEIRAUKITES

TORONTO TEL: (416) 537-3060 arba 532-8772

MONTREAL: (514) 669-8834 — L. Stankevičius

CHICAGO: (312) 496-8406 — V. Romonis

LOS ANGELES — (213) 660-6600 — J. Petronis

— (213) 664-0791 — namų;

2385 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6P 1X2 Canada

TELEX: 06-986766 STOR

ŠIUO ADRESU SAŽININGAI PATARNAUJAMA JAU 22 METAI

Kelionių biuro savininkai — AUDRONĖ ir VYTAS SIMINKEVIČIAI
(Kelionių biuro registracijos numeris — 18359611)

PAGERBTI MIRUSIEJI KANADOS LIETUVIŲ FONDE

Staiga mirus lietuvių išeivijos darbuotojai ir žurnalistai a.a. Anicetui LUKOŠIUI, giminės, pažįstami ir draugai savo aukas skyrė KANADOS LIETUVIŲ FONDUI. Prisidėjo: po \$ 25, — J. Dambaras, Lietuvių Žurnalistų Sąjunga Kanadoje; po \$ 20, — V.A. RKulnaitis, V. Petraitis; po \$ 10 — V. Aušrotas, I. Balsys, G. Adomaitienė, J. Bersėnas, P. Gulbaskas, W.S. Kuzmas, St. Varanka; \$5, — J. Vaitkus.

Kanados Lietuvių Fondas nuoširdžiai užjaučia pasiilkusią šeimą ir dėkoja visiems aukojusiems, įrašant a.a. Anicetą Kanados Lietuvių Fondo nariu. KLF

Elzė Jankutė

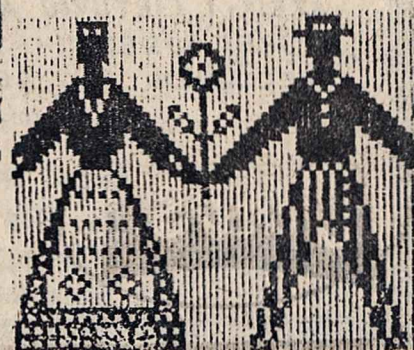
pinės, kur yra palaidoti kiti tos šeimos nariai: dvi dukterys Urtė ir Edė bei sūnus Kristupas.

VISI LIETUVIAI MALONIAI

KVIEČIAMI DALYVAUTI

LIETUVIŲ DIENOSE

MONTREALYJE

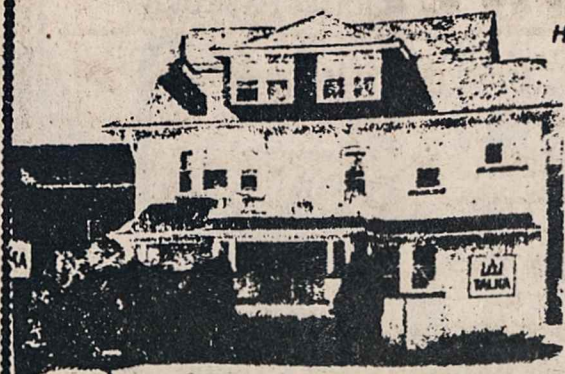

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ

KREDITO

KOOPERATYVAS

TALKA

830 Main St. East
L8M 1L6
Tel: 544-7125

kviečia visus lietuvius pasinaudoti teikiama paslauga

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santapus 12%
term. depoz. 1 m. 14%
term. depoz. 3 m. 13%
reg. pensijų fondo 14%
90 dienų depozitus 14%
14%

IMAME UŽ:
nekiln. turto pask. 18%
asmeninės paskolas 20%

Nė mokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamos pinas žekių patarnavimas.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais—ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val.
penktadieniais nuo 10 iki 7 val. šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.
Liepos—rugpjūtio mėn. šeštadieniais uždaryta.

chicago

Muz. Aloyzas Jurgutis "Vilniaus Pilies Legendos" muzikos autorius su spaudos atstovais. Iš kairės: Antanas Juodvalkis, Juozas Prunskis, Jurgis Janušaitis, Ona Gradinskienė ir Stasys Juškenas. Nuotr. P. Maletos

"DAINAVOS" ANSAMBLIO NAUJA PREMIJERA

Chicago menso ansamblis DAINAVA ruošiasi premjerai VILNIAUS PILIES LEGENDA.

Šio veikalo libreto autorė yra rašytoja Aurelija Balašaitienė. Muziką parašė komp. Aloyzas Jurgutis.

Tiek autorė, tiek kompozitorė įdėjo daug nuoširdaus darbo.

Legenda yra trijų veiksmų. Solo roles dainuos Vytautas RADYS, Bronius MACIUKIČIUS, Audronė SIMONAITYTĖ — GAIDŽIŲNIENĖ, Viktoras MELIULIS, Julita ŠERMUKŠNYTĖ.

BURGESS, Valentinas LIORIENTAS, Karolis AVIŽIENIS ir Julius PANKA.

Režisuoja— Liucija BUIVYDAITĖ—AMBROZINI.

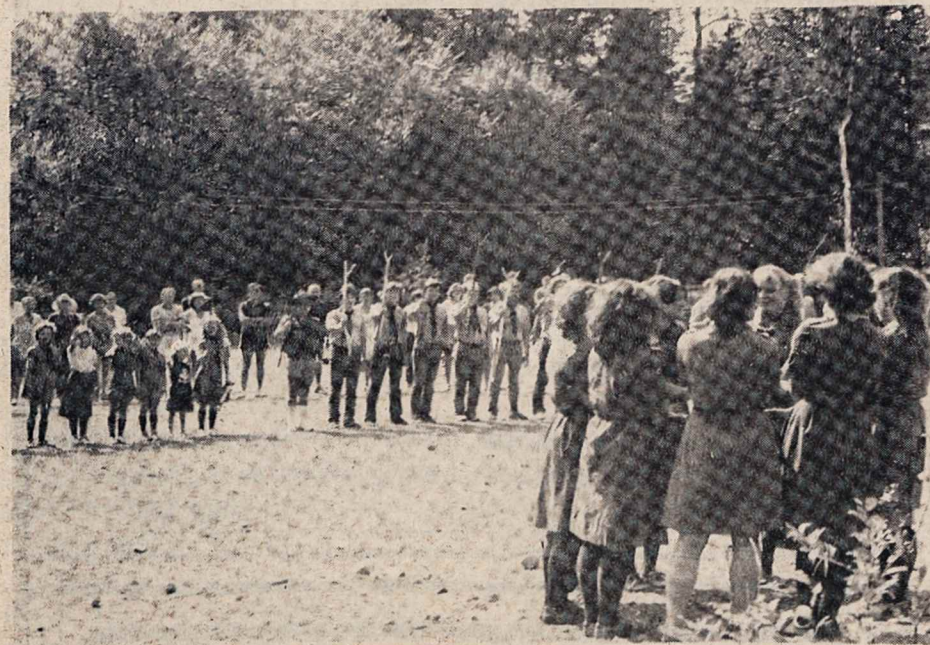
Kostimų projektai, scenovaiždis, plakatai ir programos—dail. Adas SUTKUVIENĖS.

Dekoracijas atliks Sigitas RAMONAS.

Choreografija — Jaunučio PUODŽIŪNO.

DAINAVOS Ansamblio programą su Valdyba rūpinasi visais techniniais ir finansiniais reikalais. Paaiškėjo, kad reikės surinkti apie 18.000 dolerių padengti premjeros išlaidoms.

Montrealio skautai Baltijoje šia vasarą.

montreal

XXVII KANADOS LIETUVIŲ DIENOS Montréal 1982

• NAKVYNĖS — INFORMACIJOS CENTRAS

Prašome visų, atvykstant į Montrealį, sustoti INFORMACIJOS CENTRE ir PASIIMTI INFORMACIJOS LAPUS su visų įvykių—renginių žemėlapius.

INFORMACIJOS CENTRAS randasi MOTEL "AUBERGE BELVEDERE "NN", 7250 Saint-Jacques Ouest, Montreal, H4B 1T4 / 514 / 481-8121. Čia apsisotja ir dauguma chorų ir šokių v enetai. Visi kiti, norintieji čia apsisotiti moka už 1 asmenį kambaryje—\$35,—; už 4 žmones kambaryje—\$44.

Kas nori apsisotiti miesto centre— siūlome "SHERATON MOUNT—ROYAL" hotelį, 1455 Peel Montreal, H3A 1T5 / 514 / 842-7777. Kainos nuo \$ 48—\$78 / be mašinai pasistatymo privilegijų; arba "RAMADA INN", 1005 Guy str., Montreal, H3H 3E1 / 514 / 739-2771. Kainos—\$50—\$76, / su mašinos pasistatymu/.

• XXVII- jū LIETUVIŲ DIENŲ POEZIJOS VAKARO tema yra ŽEMĖS poetų paminėjimas. Vakarą rengėjų komitetas— Dr. Ilona GRAŽYTĖ—MAZILIAUSKIENĖ, Vytautas JONYNAS, dr. Henrikas NAGYS ir Arūnas STAŠKEVIČIUS — nustatė šią programą: bus skaitomos ištraukos iš dr. Juozo GRNIAUS įvado ŽEMĖS rinkiniui. Taip pat bus dr. Girniaus žodis paminėti mirusius žemininkus — Juozą KĖKŠTĄ ir Vytautą MAČERNĮ.

Poetai Kazys BRADŪNAS ir Henrikas NAGYS skaitys savo poeziją iš ŽEMĖS laikotarpio. Jie su Rasa LUKOŠEVIČIŪTE skaitys ir Alfonso NYKOS—NILIŪNO, ir jau mirusiųjų žemininkų poeziją.

POEZIJOS VAKARAS įvyks SPALIO 8 d., 8 v.v., AUŠROS VARTŲ PARAPLŪJOS SALĖJE.

Įėjimo kaina — \$5,— ir poezijos vakarui ir meno parodos atidarymui, kuris įvyks 7 v.v.toje pačioje salėje. Vakarą pabaigoje bus vyno ir sūrio vaišės.

Operos solistė Lilija Šukytė

PADĖKA

Širdingai dėkoju už suruoštus išskilmingus Atsisveikinimo Pietus, išvykstant iš Montrealio. Jūsų linkėjimai, dovanos, poezija man ilgai primins praleistą laiką Jūsų tarpe.

Dėkinga visiems ir už viską —

JŪSŲ SESUO TERESĖ

LIETUVIŲ FONDO SUKAKTIS ATŽYMĖTA NEPAPRASTU KONCERTU

Šiemet LIETUVIŲ FONDO švenčia 20 m. nuo savo įsikūrimo. Ta proga įvyks mūsų garsios primadonos, operos solistės Lilijos ŠUKYTĖS koncertas RUGSĖJO 18 d., Šv. Marijos Aukštės — niosios Mokyklos salėje.

Lilija Šukytė gimusi Vilniuje, augo Vokietijoje lietuvių išeivių stovyklose ir 1949 m. apsigyveno Kanadoje, Hamiltone, Ont. Čia ir pradėjo mokytis dainos meno. Ji baigė Toronto Karališkąją Konservatoriją— dainavimo klasę. Lavino toliau balsą pas žymiąją pedagogę Metropolitan operos žvaigždę Ireną Jesser. Studijas bai-

gė pirmąją savo klasėje ir pelnė garbės pažymėjimą. Lilija Šukytė dainavo eilėje Kanados operų, jų tarpe ir Stratfordo Festivalyje. 1966 m. buvo pakviesta į New Yorko Metropolitan operą, kur dainavo 6 metus.

1972 m. Muenchene, Vokietijoje, Pasaulinės Olimpiados išvakarėse dainavo naujoje operoje Sin Tijong.

Nuo 1973 m. ji dainuoja, daugiausiai Vienos, Berlyno Frankfurto ir kt. operose. Hamiltono lietuvaite po 12 metų vėl pasirodys lietuvių publikai Chicagoje. Akomponuos žymus pianistas Antanas Smetona.

Gaila, kad Kanados lietuvių neturi progos išgirsti solistės Lilijos Šukytės.

Juozas Šliavas

ŽIEMGALIAMS

Matau jus, slenkančius iš amžių glūdumos
Rūsčių kovų liepsnos nuagairinti veidai
Išplėštas židiny priė Lielupės plačios
O priešais — sūnkūs tremtinių keliai.

Kur Miežnuotė? Kur Tervetė? Kur Sidabra sena
Kur šiandien Viestardas su raitelių pulkais?
Kapai, milžinkapiai ir užmiršta kalba,
r metraščiai vos beįskaitomais ženklais.

Tač au nemirus ji — tauta tebegyva
Tada vien nugalėta buvus riterių nuožmių.
Kapai milžinkapiai, kalba jau primiršta,
Tačiau jų kraujas tebeverda manyje, jaučiu.

/iš PASTOGĖ nr. 2, Lietuvos Pogrindžio Spauda /

SELF SERVICE

VERDUN SHELL

5860 AVE. VERDUN

Atidaryta nuo 7 val. ryto iki 11 val. vakaro.

- VISŲ RŪŠIŲ MECHANINIS TaisyMAS
- SUTVARKOMI KITI ĮSSIDERINIMAI (Tune up)
- PATIKRINAMAS IR ATSTATOMAS MAŠINOS LYGIS
- PAKEIČIAMIS STABDŽIAI (Brake)

(Lietuviams specialioji nuolaida)
(Atidaryta šeštadieniais)

766-4495

VISOKS KITAS PATARNAVIMAS (Towing)

Embassy Fur Mfg. Reg'd.

1449 St. Alexander St. Suite 209, Mayor Bldg.

SUTAUPYKITE NUO \$500.— IKI \$1000.— PIRKdami
GARANTUOTAI NAUJUS KAILINIUS PALTUS TIESIAI
IŠ FABRIKO. DAROMI PATAISYMAI BEI PERSIUOYIMAI.

Tel. 845-2912 EMBASSY FUR

LAIDOJIMO ISTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Ave.
Chateauguy, Verdon, Que.

Tel.: 691-4763 Tel.: 767-9956

3 Hour Service

\$ 1.50 kelnes pristatant ir atsiimant

365-7146

SKAMBINKIT: NETTOYEURS CLEANERS

365-7146
7861-A CENTRALE

365-1143
495-906 rue. Casale

766-2667
2955 ALLARD

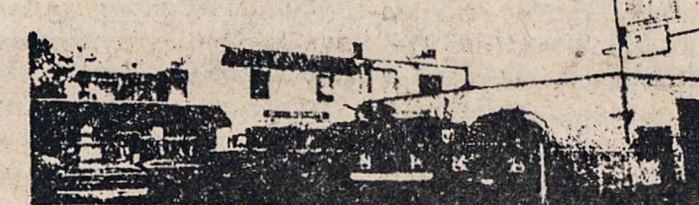
GUY RICHARD

ROOFER — COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atliktas stogodengys Guy RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darba atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Namų stogo dengimui ar taisymui skambinkite:

364-1470

Couvertures de tous genres — All kinds of roofing

7725, Georges LaSalle

AUSROS VARTŲ PARAPIJOS CHORAS PRADĖDA SEZONĄ
RUGSĖJO 12 d. mūsų AV Parapijos Choras pradeda po vasaros atostogų giedoti per mšias.
Visi, norintys giedoti ar dainuoti chore, skambinkite Antanui Kebliui /844-9254/ arba Danieliui Mališkai /488-8528/.

• Inž. L. BALSYS iš Toronto praleido savaitgalį Montrealyje, gėrėdamasis jo gra- žėjimu. Montrealyje lankėsi pirmą kartą po 25 metų, kai išvyko iš Montrealio.

• Š. AUČIULIS Raimondas iš Toronto su savo sužadėtine Vida Vaitekūnaite lankėsi Montrealyje ilgojo savaitgalio proga. Dalyvavo Seselės Teresės išleistuvėse.
• MONTVILAITERūta ap- lankė savo tėvus Genę ir Praną Montvilus, brolių Sigi- tą. Ji dirba Nielsen Co To- ronte, vartotojų skyriaus ty- rinėjimų skyriuje. Nuo ru- dens ims specialius komer- cinius kursus Toronto Uni- versitete.
Montrealyje gyvendama baigė psichologijos studijas McGill Universitete BA laipsniu.

• ANOIAUSKAS Julius gy- dosi Lachine ligoninėje iš- tiktas širdies priepuolio.

AUKOJO "NEPRIKLAUSOMAI LIETUVAI":

a.a. mūsų bendradarbio Aniceto LUKOŠAUS laidotu- vių metu "Nepriklausomai Lietuvai" jo atminimui aukojo: po \$ 10, - V.J. DAGILIA, V. DUBICKAS, L. GRIŠKONINĖ, S. JUODVIRŠIS, V. KARASKAS, D. A. KERŠIAI, V. PUO- DŽŪNAS, J. ŠARŪNAS, Alg. VAIČIŪNAS; po \$ 5, - P. DO- VIDAITIS, V. GUDAITIS, O. INDRELIENĖ, V. L. NAK- ROŠIAI.

Nuoširdžiai dėkojame už lietuviškosios spaudos dar- buotojų pagarbą ir mūsų laikraščio paramą. "NL".

DR. J. MALIŠKA

DANTŲ GYDYTOJAS
1440 St. Catharine W.
Suite 600, Montreal, P. Q.
Tel.: 866-8235
Namų: 488-8528

DR. A. O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
1410 Guy St.
Suite 11-12, Montreal P. Q.
Tel.: 932-6662
Namų: 737-9681

M. CUSSON R. GENDRON
VAISTINĖ

Atidaryta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m.
Šeštadieniai: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m.
Sekmadieniai: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m.
GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS
7626 Central St. Ville LaSalle, P. Q.
Tel.: 366-7742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B. A. M. D. C. M. M. Sc. L. M. C. C. F. R. C. S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrook St. W.
Suite 215, Montreal, P. Q. Tel.: 931-4024

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS B. A., B. C. L.

4 Notre Dame E. Suite 504
Montreal, Quebec, H2Y 1B7, Tel.: 878-9534

ADVOKATAS

J. P. MILLER B. A. B. C. L.

168 Notre Dame St. E., Suite 205
Tel.: 866-2063½ 866-2064.

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng. L. L. B., B. C. L.
4701 Bannantyne, Verdun (kampus 2-nd Ave.), Que. H4G 1E6
Tel. Bureau: 769-8824; Residence: 366-6245

NOTARAS

J. BERNOTAS

3 Place Ville Marie, Suite 627 Montreal, P. Q.
Tel.: (514) 871-1430.

NOTARĖ

RŪTA POCAUSKAS

50, Du Domaine, Ile Perrot, Que, H7V 5V6
Res. Tel.: 453-9142

LIETUVIŲ DIENŲ PROGRAMA

DAILĖS PARODA - SPALIO 8 d. 7 val. v.
Aušros Vartų Parapijos salėje
POEZIJOS VAKARAS - SPALIO 8 d., 8 val. v.
Aušros Vartų parapijos salėje
DIDYSIS BALIUS - SPALIO 9 d., 7 val. v.
Andre Laurendau mokyklos salėje
KONCERTAS - SPALIO 10 d., 4 val. p.p.
André Laurendau salėje
ATSISVEIKINIMO VAKARAS - SPALIO 10 d. 7 val. v.
šv. Kazimiero parapijos salėje
PAMALDOS KATALIKAMS - SPALIO 10 d. 1 val. p.p.
šv. Kazimiero bažnyčioje
PAMALDOS EVANGELIKAMS - SPALIO 10 d. 12.30 p.p.
šv. Jono bažnyčioje

Jūsų darbus matysime parodoje

L. K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA

RUOŠIA

TAUTOS ŠVENTĖS
MINĖJIMA

Aušros Vartų parapijos salėj,

1465 rue de Seve, Montreal.

Š. M. RUGSĖJO 12 d. po 11 val. pamaldų

PROGRAMOJE: Stepo JAKUBICKO PASKAITA

tema - TAUTA IR MŪSŲ PAREIGOS TAUTAI

skaidrės - RUSŲ SIAUTĖJIMAS LIETUVOJE

ĮĖJIMAS: auka - \$3.00

Gautas pelnas - skiriamas TAUTOS FONDUI

L. K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA MONTREALYJE

PRAŠOME REGISTRUOTI VAIKUS I LIETUVIŠKĄ MO- KYKLĄ JAU DABAR! Kreipkitės i Mokyklos Vedėją Moniką Jonynienę, Tel.: 489-2106. SUTEIKITE SAVO VAIKAMS PROGĄ GERAI PRALEISTI ŠEŠTADIENIO PRIEŠPIETĮ, SUSIDRAUGAUTI SU LIETUVIAIS, PA- GERINTI LIETUVIŲ KALBĄ.

• DREŠERAI, Gražina ir Vladas, buvę montrealiečiai, jau kuris laikas apsigyvenę Floridoje, lankėsi Montrea- lyje savo sūnaus Petro ir Almos Drešerių šeimoje, su- sitiko su kitais pažįstamais ir giminėmis. Nepamiršo ir mūsų savaitraščio "Nepri- klausoma Lietuva". Atsilan- kė redakcijoje, paliko spau- dai paremti auką \$25.

Nuoširdžiai dėkojame!

POPIETĖ K. M.
DRAUGIJOS SUSIRINKIMAS
K. L. L. Moterų D-ja ren- gia susirinkimą RUGSĖJO 19 d., tuojau po 11 val. pamaldų Seselių Namų patalpose.

Genovaitė KUDŽMIENĖ, viena dalyvių idomioje šios vasaros ekskursijoje, rodė skaidrės iš kelionių Portu- galijoje, Prancūzijoje/Liur- de/Ispanijoje, Maroke.
Po susirinkimo - vaisės. Svečiai kviečiami dalyvauti.

Š. V. ONOS DRAUGIJA
Susirinkimą rengia RUG- SĖJO 19 d., Seselių Namuose, po 11 val. pamaldų.

LOTS FOR SALE

\$100.00 SPECIAL
Wooded lots, 5000 sq. ft.
(50 x 100), near lakes.
Call: 656-5126

RENKU

Senas lietuviškas knygas, laikraščius, plokšteles ir kitą lietuvišką medžiagą.
P. ADAMONIS
Tel: 722-3545

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS.
SAVININKAS: John OSKOWICZ
3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5
Telefonas: 721-9496

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

Term. indėlius 1 m. 14 %
Certifikatus 14.5 %
Spec. Taupom. s-tas.. 13 %
Taupymo s-tas 11 %
su apdrauda iki \$2,000
Trumpalaikius indėlius 13-13.5%
už \$20,000 ir daugiau
Cekių s-tas 6 %

DUODA PASKOLAS:

Nekilnojamo turto,
Asmenines ir
Prekybines.
Paskolas mirties
atveju apdraustas
iki \$10,000

KONFIDENCIALUS IR GREITAS PATARNAVIMAS
ČEKIAI IR VISI KITI PATARNAVIMAI VELTUI

KASOS VALANDOS

	1465 De Seve	3907 A Rosemont
Pirm. Antr. Treč.	9 - 3	-----
Ketvirtadieniais	12 - 8	6 - 8
Penktadieniais	12 - 6	12 - 6

Maurice Kaplan
Kailių siuvėjas

Tel: 767-6183

• Didelis pasirinkimas gotovų paltų
• Vasaros laikui saugojimas (Storage)
• Taisau ir remdelsiuoju
• Siuvu ir parduodu

1448 RUE ST-ALEXANDRE
SUITE 500A

MONTREAL, QUEBEC
H3A 2G6

Tel: 288-9646

Member

Foto M.L.S.
SISTEMA

D. N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS
PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS
445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.
Tel: 273-9181 Namų: 737-0844

DANPAR REALITIES CORP.

310 VICTORIA AVE SUITE 409
MONTREAL, P.Q. H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos JAV ir Kanados provincijose

Tel. Bus: 482-3460
Res. 767-4690

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, P. Q.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6
TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile

PONTIAC • BUICK • ASTRE

• NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ
IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ!
• NEITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS
AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI!
• MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI IR
SU ĮŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUSI
• UŽEIKITE! ĮŠITIKINKITE!
PASINAUDOKITE!

LEONAS GURECKAS
SALES MANAGER

PASIKALBĖKITE SU
Menageriu Leo GURECKAS

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

(At the end of Sherbrooke Street West). 489-5391

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA